

હમારા તરફથી છપાઈ વહાર પહેલા નીચે પ્રમાણે ગ્રંથો તત્ત્વ ગ્રાહક પુરુષોને ફક્ત નીચે પ્રમાણે પોસ્ટેજ પ્રથમથી મોકલી આપનારને અમૂલ્ય ભેટ તરીકે વધારેમાં વધારે એક માસની અંદર મોકલી આપવામાં આવશે.

ગ્રંથ મંગાવનારે પોતાનું નામ, ગામ, પોસ્ટ તથા રેલવે સ્ટેશન વિગેરે ચોકસ લખી મોકલવું. હમારા તરફથી થોડા દિવસમાં એક નવિન ગ્રંથ છપાઈ વહાર પડવાનો છે જેમાં “મહોપાધ્યાય શ્રી દેવચંદ્રજી કૃત અતિત સ્તવન ચોવીસી” અર્થ સહિત વિગેરે સંગ્રહ કરેલો છે. કેટલાક વચ્ચે ગ્રંથો ગેરવહે પડે છે માટે ગ્રંથ મંગાવનાર મહાશયોએ ગ્રંથ પોહોંચેથી અવલોકન પહોંચ મોકલવી જોઈએ.

ગ્રંથનું નામ

ફક્ત પોસ્ટેજ કિંમત.

શ્રી સુમતિ વિલાસ--ચાલીશ ફારમ આઠ પેજી રૂ. ૦--૫--૦

શ્રી સુમતિ વ્યવહાર--ઓગણપચાશ ફારમ ૮ પેજી રૂ. ૦--૫--૦

શ્રી નવપદ પૂજાદિ સંગ્રહ-પચીશ ફારમ સોલ પેજી રૂ. ૦--૫--૦

શ્રી છ કર્મગ્રંથ મુલ-છ ફારમ સોલ પેજી રૂ. ૦--૦--૬

જે મહાશય ગ્રંથ પ્રગટ થવામાં મદદ તરીકે જે કેંડ રકમ શુભ પરિણામ સુક્ત ભેટ મોકલશે તે વીજા ગ્રંથ પ્રગટ કરવામાં વડાચોગી થશે અને ધન્ય જીવોને ઉપકારનું નિમિત્ત થશે.

શ્રી ૦ ગાંધી. નાથજી મનસુખલાલ.

ગ્રંથ મલવાનું ઠેકાણું,

ગાંધી. કોદરલાલ હાનલાલ.

મુદ્રણ-વેલ્ડન-પ્રિન્સ-પંચમલાલ,

પ્રેસ-અમરાવતીવા.

(४)

ते पवित्र श्रुत अनुसार मोक्षमार्गमां प्रवर्त्तनार
करूणा समुद्र अनेक महान् पंडित पुरुषोए परोप-
कारार्थे मोक्ष हेतु चूत सम्यक् रत्नत्रयनी प्राप्ति
तथा स्थिति अर्थे शुद्ध नये साध्य सापेक्ष मुमुक्षु
जीवोना चित्तने आकर्षण करनार गद्य पद्यमर
अनेक ग्रंथो रची पोतानी चंद्रमा समान उज्ज्वल
कीर्त्तिने आ चूतलमां विस्तृत करी ठे.

ते ग्रंथो-ते पवित्र वाणीनो स्वपर हितार्थे प्रसार करव
माटे हमोने श्रुतजक्ति अनुयायी अजिरूची प्रग-
होवायी हमारा साधमीं मंजुलना एकत्र अजिप्रायथ
“श्री गौतम स्वामीनो रास मूल तथा महोपाध्याय
देवचंद्रजी विरचित अष्ट प्रवचनमातानी सद्गुरु
मूल तथा साधुनी पंच जावना मूल” प्रथम केटला
ग्रंथोमां ठपाण्ळी ठे ते अर्थ सहित ठपाय तो वा
जीवोने सद्गुरु गहन जावो समजी शकाय ए
हेतुची नेनो अर्थ मोक्ष मार्गमां प्रेरनार, करू
सागर. “श्रीमान मनमुग्वलालजी” पासे करा
लेमनी आळानुसार नव्य जीवोने सम्यक् ज्ञान

(५)

दर्शन चारित्र्यनी प्राप्ति स्थितिमां ऊढ सहाय भूत,
परमोपकारी स्याद्वाद वाणीना वक्ता महोपाध्याय
श्री देवचंद्रजी विरचित अष्ट प्रवचन मातानी स-
द्भाषाया तथा साधुनी पंच जावना अर्थ सहित तथा
प्रजंजनानी सद्भाषाया तथा दीवालीनुं स्तवन तथा
श्रीमान् मनसुखलालजी विरचित नवपद पूजा मूल
तथा अर्थ सहित तथा जिन वाणी वावनी विगेरे विप-
योनी संग्रह करी “ श्रीनवपदपूजाआदि संग्रह ”
नामनुं आ पुस्तक प्रगट करी संतुष्ट तथा ठीए.

आ ग्रंथ प्रगट करवामां गाम बेजलपुर निवासी
गांधी मगनलाल दलसुखनी विधवा मरहुम बाई
जुरी तरफथी तेना स्मरणार्थे बेजलपुर निवासी शा.
वगनलाल मनसुखलाल शिवेरदास तथा गांधी
मनसुखलाल नरसीदास तथा गोधरा निवासी
शा. वगनलाल मनसुखलाल अमरचंदए व्रण .महाश-
योए आ ग्रंथ प्रगट करवामां सहायता रूप रू० ४००)
चारसोनी मुख्य रकम तथा गोधरा निवासी
शा० नाथजी नरसीदास तरफथी तेमना स्मरणार्थे
शा० ठोटाखाल यखतचंदे रू० १०० अंके सोनी

(૬)

રકમ જ્ઞાનના વહુ માનાર્થે અર્પણ કરી ઠે તેથી
તેજના એવા ઉચ્ચ શ્રેણીના અન્નિપ્રાયને હમે કોટીશ
ધન્યવાદ આપી આજ્ઞારી થઈએ ઠીએ તથા તેમજ
વલી અન્ય મહાશયો શ્રીજિનેશ્વરના પવિત્ર વચને
ફેલાવવામાં તન મન અને ધન વડે સહાય કરે
એવી આશા છે.

મહાન્ વિદ્વાનોના રચેલા ગ્રંથો પ્રગટ કરવ
તથા સંશોધન કરવાનું કાર્ય મહાન્ પંડિત પુરુષો
ઠે તથાપિ પ્રવચનની જ્ઞાતિના આવેશથી અમો અ
મતિએ અસમર્થ હોવા ઠતાં આવા મહાન્ કાર્ય
કરેલો મનોર્થ તે શ્રી જિનેશ્વરના અતિશય પસા
નિર્વિગ્ન પળે સફલ થયો છે. તો પણ હમારી અ
મતિ તથા પ્રમાદ વશે જે કંઈ જૂલો થઈ હોય, સ
ચિરુદ્ધ લલાયું હોય તે માટે વિદ્વદ્ગર્ગ પાસે નમ્ર
પૂર્વક દ્વંદ્વા માગીએ ઠીએ અને થયેલી જૂલો અ
સુચિત કરવા માટે વિનંતિ કરીએ ઠીએ કે જે
પૃતિમાં સુધારવાનો દમને લાભ મલે.

(१०)

पद. राग-जैरवी झींजोटी (लागी लगन परगुणमें जवलग)	२६७
पद. राग-जैरव (क्या परने उपदेशे मूरख)	२६८
पद. राग-कनडो (चेतन एकही तुं निज रिंझे)	२६९
गीत. (श्री वागेश्वरो वीनवुं साहेलीरे)	२६९
गरवी. (ज्ञान दया मारग मूल जैननोरे)	२७१
घहुंली (गुरुजी हुंशिला महारा गुरुजी खांतिला)	२७२
„ (श्री जिन आणा आदरो)	२७४
„ (सेवो श्री जिनवाणी जवोदधि तारणी)	२७५
„ आज महारे उपाश्रये कांड मोतीना मेह वरस्यारे)	२७७
„ (मात शिवादेवी नेमजी जाया)	२७८
„ (चेतन चतुरा चेती निज घर आवोने)	२८१
„ (जीरे सारद मायने वीनवुंरे)	२८२
„ (अमिरस चढती सुवेलडीरे)	२८४
श्री महावीर स्वामीनुं पारणुं (चित्र शुक्ल तेगस निर्जीण)	२८६
पद. १ वुं. (मने तारी वाणी प्यारी आदि निबंदा	२९४

(१२)

ज्ञाया समितिनी सङ्ज्ञाय	१९०
एषणा समितिनी सङ्ज्ञाय	१९५
आदान निक्षेपन समितिनी सङ्ज्ञाय	२०१
पारिष्ठापनिका समितिनी सङ्ज्ञाय	२१०
मनोगुप्तिनी सङ्ज्ञाय	२१६
वचन गुप्तिनी सङ्ज्ञाय	२२३
काय गुप्तिनी सङ्ज्ञाय	२२७
उपसंहारनी ढाल नवमी	२३१
कलश	२४७
श्री प्रज्जंजनानी सङ्ज्ञाय	२४६-२५५
ढाल १ ली	२४६
ढाल २ जी	२४७
ढाल ३ जी	२५५
श्री दीवालीनुं स्तवन	२५३
श्री साधुनी पंच जावना अर्थसहित	३१२-३६१
मंगलाचरण दोहरा	३१२
श्रुतजावना	३१५
तपजावना	३२१
सत्त्वजावना	३२६
एकत्वजावना	३३०

(१३)

सुतत्वजावना
ढाल ठठी
कलश

३४६
३५६
३६०

संतो कचंदजी कृत विषयानुक्रम.

श्री रूपजदेव स्वामीनुं चैत्यवंदन (हुत विसंवित	२८८
ठंद	२८९
श्री सुमतिनाथनुं चैत्यवंदन शिखरणी ठंद	२९०
श्री शांतिनाथनुं चैत्यवंदन ईश्वरजा ठंद	२९१
श्री गुरु गुण वंदन विपे. शार्दूलविक्रीडीत ठंद	२९२
श्री न्याय वखाण. हरिणी ठंद	२९३
श्री विमलनाथ चैत्यवंदन. वसंततिलका ठंद	२९४
श्री. राग-गजल (श्री जैन घैन मुगति देन	२९५
सुगुरुसै लदा)	२९६
श्रीहरा	२९७
श्री. (एक चित्ते एक ध्याने जिन गुण गावो)	२९८
श्री. (जिन आणा सेवो)	२९९
श्री. (सुसंगी सुसंगी सुरंगी)	३००
श्री. (पूरण उपकारी गुरुजी आज्ञे मदयारे)	३०१

(१४)

पद. (शांति जिनेश्वर शांत दिवाकर)	३००
पद. (श्री जिनवीर प्रभु, तुज शासन उपकारी)	३०१
घहुंली. (जीरे श्रंगे जलट अपारथी)	३०
पद. (ज्ञान सिंधु जिन वदनथी वचामृत वृष्टि अई)	३०१

वेहेन कस्तुरां कृत विषयानुक्रम.

पद. हरिगीत ठंद (पंचे प्रमाद कषाय चउ)	३०
पद. हरिगीत ठंद (गुरुन्याय ज्ञान दया मयी)	३०
सवैया तेवीसा	३०
मद्विनाथ जिन स्तवन (शिखरणी ठंद)	३०
पद. राग-सोरठ (मोहि शरण मिट्यो)	४०
पद. राग-गजल (अनेत ज्ञान सुख निदान)	४०

वेहेन समरत कृत विषयानुक्रम.

घहुंली (नमु ज्ञानी गुरु जग वाता)	३१
श्री गौतम स्वामीनां रास अर्थ सहित	३६२-३६५

(१५)

ग्रंथनुं शुद्धि पत्र.

पान	सीटी	अशुद्ध	शुद्ध
२७	२६	सधुणा	सजुणा
२७	१०	सधुणा	सजुणा
३५	१	परम गुरुत्तम	परम गुरुत्त्य
३५	१५	अंधंकार	अंधकार
४५	०	जंतुं	जंतु
४०	१४	शने	अने
६२	२	पडिचायणा	पडिचोयणा
६४	०	तारवालाला	तारत्रावाला
६४	११	वतावेखो	वतावेखो
७३	१	उत्सर्गमा	उत्सर्गमां
७३	५	उन्मार्गथी	उन्मार्गथी
७४	६	यतिधर्म	यतिधर्म
८१	१	ध्यानमा	ध्यानमां
८५	१	योडी वारमा	योडी वारमां
८५	११	विवेक	विवेक
८८	१०	तत्त्वना	तत्त्वनो
१०३	३	याय ठे	याय ठे

(१६)

१२४	४	अथात्	अर्थात्
१३१	१७	ईन्द्रिययादिक	ईन्द्रियादि
१३४	१९	ग्राहकता	ग्राहकता
१३९	७	से	ते
१४०	१७	रा	राय
१४९	१	जमे	जेम
१५२	७	अवर्ण	आवर्ण
१५६	१	क्षात्यादिक	क्षात्यादि
१५६	९	ब्रह्मचर्य	ब्रह्मचर्य
१५६	१२	नहीं	नहीं
१६०	१०	रहीए	रहिए ते
१६१	१	क्षात्यादिक	क्षात्यादि
१६४	१९	सघ	संघ
१६५	१	थलमा	थलमां
१७१	७	पद्गल	पुद्गल
१७२	१७	तृप्तिवन्तसहित	तृप्तिवन्त रहे
१७२	१९	कामना रहिए	कामना सहि
२१४	१७	परिहरता	परिहरता
२३३	५	संयय	संयम
२६१	१९	गहरो	गहेरो

(१७)

आत्म तत्त्वमां ॥ सह पुद्गलोनो राग बूटे, सहजथी
 शुज ध्यानमां ॥ २ ॥ शुद्ध तत्त्वना निरधार विण
 किम, राग परपदनो टले ॥ शुद्ध तत्त्वना निरधार
 करतां, मार्ग मुक्तिनो मले ॥ शंकादि पंचे दोष टाले
 शक्ति जाले आत्मनी ॥ कूध्यान अध्यवर्साय नाशे
 शुद्धि लहि परमात्मनी ॥ ३ ॥ निजात्म रूपे आत्म
 जोवे, खांति आदिक उद्वलसे ॥ निज आत्म लब्धि
 वीर्य प्रगटे, ध्यान थिरता अतिरसे ॥ संकल्प ने वी-
 कल्प नाशे, तत्त्व जासे शाश्वता ॥ परमेयथी परमाण
 साधे, दर्व गुण जासे ठता ॥ ४ ॥ समकीत विण
 सवि अंध धंधो, क्रिया क्लेश कुमति करे ॥ सम-
 कीति साचो मार्ग साधी, सहज शिव संपति वरे ॥
 समकीत विण अनुष्ठान शून्यज, समकीत साचो
 अंक ठे ॥ निज आत्मथी अज्ञेद दरशन, निशंकने
 निर्वंक ठे ॥ ५ ॥ शुध दरशणे सुत अर्थ लाधे, सूख
 साधे सिद्धिनुं ॥ घनघाति चारे नाश होवे, स्वपद
 प्रगटे निद्धिनुं ॥ देवादि रिद्धि सहज आवे, दुलह
 सम्पक बोध तो ॥ मनसृत्र गुरुथी दरस लहिने,
 पामे शाश्वतो ॥ ६ ॥

(१०)

उदार ॥ दर्शन० ॥ ६ ॥ अनिहारे ए विण ज्ञान न
 चरण ठे रे ॥ शून्य क्रिया कष्ट कलेश ॥ अनिहां
 ए विण सर्वे निज ठंदता रे, परपरिणति वि
 आवेश ॥ दर्शन० ॥ ७ ॥ अनिहारे मोह प्रकृ
 सात उपशमे रे, अथवा क्षय उपशम होय
 अनिहारे तिम ए सातना क्षय थकीरे, निज रू
 आत्म जोय ॥ दर्शन० ॥ ८ ॥ अनिहारे जाय श
 जम रागनी रे, वधते निज अनुभव रंग ॥ अ
 हारे सम संवेगादी उद्धसेरे, जस सडसठ जे
 अजंग ॥ दर्शन० ॥ ९ ॥ अनिहारे शिव सत्ता नि
 साधवारे, रुचि होय अधिक उमेद ॥ अनिहारे स
 करणी आत्म प्रशस्तथी रे, साधे शिवमार्ग अखे
 ॥ दर्शन० ॥ १० ॥ अनिहारे शुरू देव गुरू धर्म
 रे, परखे जाणी स्याछाद ॥ अनिहारे निश्च
 समकित ते लहेरे, लहे खायक जाय विपाद
 ॥ दर्शन० ॥ ११ ॥ अनिहारे दरश अरूपी गु
 आत्मनो रे, पामे आवे जव अंत ॥ अनिहारे म
 सुख दीव सुंदरि घरे रे, लहे परमाणंद अत्यंत
 ॥ दर्शन० ॥ १२ ॥

(૨૨)

યને ॥ સવિ જ્ઞેય જ્ઞાયક સિદ્ધિ લાયક, લખે કૃત્ય
 અકૃત્યને ॥ ચટકાય રક્ષા જ્ઞાન વિણ કિમ, શું તજે
 શું આદરે ॥ નિજ જ્ઞાન વિણ જગ જર્મ જૂલ્યો, ચાર
 ગતિ હુઃખમાં ફેરે ॥ ૩ ॥ જવ પાપને સંતાપ કાપે,
 રાજ સહજ દિણ ઠતું ॥ પણ જ્ઞાનમાં સુતજ્ઞાન દાતા,
 શુદ્ધ ચરણ રહે ઠતું ॥ જિન ધર્મનું છે મૂલ સમકીત,
 તેહનું પણ મૂલ ણ ॥ ચહ જ્ઞાનને અનુકૂલ સુત છે,
 પરમધર્મ અમૂલ ણ ॥ ૪ ॥ સંસાર તારણ સિદ્ધિ કારણ
 શાંતિ દે દુઃખ જયહેરે ॥ જવ વાસ ચોટી આશ તર્જ
 વુધ, જ્ઞાનમાં પ્રીતી કરે ॥ ઉપગારી નિજ પર
 સદાગમ, સમ શશિ મેહ રવી પરે ॥ સવિ વિપતિ
 ટાલે મોહ વારે, પરમ નિવૃત્તિ શિવવરે ॥ ૫ ॥ શુ
 ધ્યેયને પણ જ્ઞાની જાણે, સાધના મારગ લહે ॥ ૬
 જ્ઞાન મિથ્યા તિમિર હર રવી, જ્ઞાન ગુણ ગણ સંગ્રહે
 અસાધ્ય વલિ શુધ સાધ્ય જાણે, સિદ્ધિ પામે તે ન
 ॥ નિજ તાર તારે જવિક જનને, ધન્ય પૂરુષ તે ન
 ગ્વરા ॥ ૬ ॥ મુક્ત જેદ પંચે જ્ઞાનના, અઢવીશ ર
 મતિના લઘ્વા ॥ દશ ચાર વલિ વિશ સૂતના ચ
 અધિ અસંખ્યા કઘ્વા ॥ રજુ વિપુલ છે મન ના
 યોદી, કેવલુ ઇક ઉદાર છે ॥ પદ્માસ્તિ ઇક સુજ્ઞા

(२४)

प्रगट होय, ज्ञान सदा जयकारी ॥ आत्म० ॥ ५ ॥
 ज्ञान थकी खट डव्यने जाणे, मार्ग कुमार्ग विचार ॥
 हेय उपादेय ज्ञाने लहिये, बूझे सार असार ॥
 आत्म० ॥ ६ ॥ ज्ञाने जाव अनंत लखे जिय
 पामे निज अधिकार ॥ परपद अधिकारी नहि चेतन
 ते तजे जाय विकार ॥ आत्म० ॥ ७ ॥ ज्ञाने घनघात
 दल नाशे, प्रगटे सिद्धि अनंत ॥ वस्तू गुण परजा
 अनंता, जेद अजेद लहंत ॥ आत्म० ॥ ८ ॥ निज गुण
 पज्जव सहज अनंता, जाणे शुद्ध स्वतंत ॥ परम नि
 वृत्ती पदवी पामी, पामे सूख अत्यंत ॥ आत्म० ॥ ९ ॥
 सिद्धि साधन लक्षण ज्ञानज, ए विण जूठी किरिया
 ज्ञान विना बहु दुःख दावानल, सेवि ज्ञान ज
 तरिया ॥ आत्म० ॥ १० ॥ स्वपर दया किम हो
 ज्ञानविण, किणविध संजम राखे ॥ अग्नि कषाय
 किणविध वृजे, अनुभव रस किम चाखे ॥ आत्म०
 ॥ ११ ॥ पंच ज्ञानमां जेह सदागम, निज पर
 हितकारी ॥ चार ज्ञान पण एहथी प्रगटे, ज
 नीनी वसिहारी ॥ आत्म० ॥ १२ ॥ रवि श
 नेहपो जगजनने, ज्ञान सदा उपगारी ॥ मुनिप
 पण ज्ञाने कहिए, जुं जिन वचन विचारी

(३८)

आंकणो ॥ १ ॥ राज तजी खट खंडनुं रे,
 पण आराधि ॥ सलुणा ॥ परमात्म संपत्ति लही
 पाम्या सहजे समाधि ॥ सलुणा ॥ जेम जेम ॥ २ ॥
 आश्रव द्वार निरोधतां रे, नावे कर्म कलंक ॥ सलुणा
 पूरव संचित निर्जेरे रे, चरणे कर्म निशंका ॥ सलुणा
 ॥ जेम जेम ॥ ३ ॥ रम्य रूप निज आत्ममां
 रमीए ठंडी प्रमाद ॥ सलुणा ॥ गुण अनंत प्र
 तदा रे, जाय कर्म वरु व्याधि ॥ सलुणा ॥
 जेम ॥ ४ ॥ परपद ममता परिहरे रे, टाळे रा
 रोष ॥ सलुणा ॥ सकल कषायना नाशथी रे,
 शांति रस पोष ॥ सलुणा ॥ जेम जेम ॥ ५ ॥
 दाध पार उतारवा रे, चरण अखंडित जहाज
 ॥ सलुणा ॥ दावे आत्म जूमिमां रे, दे सत्ता (
 राज ॥ सलुणा ॥ जेम जेम ॥ ६ ॥ हिंसादि अ
 पापमां रे, रमण त्रिजोगनुं जेह ॥ सलुणा ॥
 निवृत्ति पद थकी रे, विरति कहे जिन एह ॥ सलु
 जेम जेम ॥ ७ ॥ रंकथकां पण आदरी रे,
 नय महागय ॥ सलुणा ॥ परम पूज्य पद पा
 रे, सत्य चरण महिमाय ॥ सलुणा ॥ जेम जेम
 ॥ ८ ॥ सवरी तिळी जपजे रे, नाशे सकल अ

(३०)

नाशे चव त्रम चीत ॥ सलुणा ॥ १६ ॥
 लेश्या सवी तजी रे, नवि रमता वन मोह ॥ सलुणा ॥
 उपसर्गादि त्रय तजी रे, करे गुण श्रेणि आरोह ।
 सलुणा ॥ जेम जेम ॥ १७ ॥ सिद्ध समो नि
 रूपमां रे, द्रढ धरीए उपयोग ॥ सलुणा ॥ मनसु
 आनंदपूरमां रे, विलसे शिव घर जोग ॥ सलुणा ॥ १

॥ काव्यं ॥ शार्दूलविक्रीत वृत्तम् ॥

॥ चारित्रं शरणं संघ सरवने, दुखखं हरं तारण
 आणे पार त्रयोदधीथि थलमां, ठे ए जहाजं परं
 रंकोने थिर राज आपि परमं, साचुं महा निशि
 ॥ सेतुं हुं थिरता धरी अकलमां, पामुं पदं सिधि
 ॥ १ ॥ इति चारित्रपद पूजा समाप्त ॥

॥ अथ श्री नवम तपपद पूजा प्रारंभः

॥ हरिगीत ठंद ॥ मात्रा अष्टावीश ॥

॥ निज ज्ञान दरशन चरण तृप्ते, इंद्रि जोग इहा त
 तप नेद श्री जिनराज दाखे, कर्मदल इंधण ज
 मदि कवि निजपद सिद्धि होवे, राग तजि ।
 मंग ॥ जे मोह वनमांदी न तमता, आत्म

(३२)

अजंग आतम, धरो एक विवेक ए ॥ मनसूख निज
पद सिद्धि पावे, अचल कमला संग ते ॥ ६ ॥

॥ पूजा ॥ ढाल ॥

॥ श्रुतपद नमीए जावे नविया ॥ ए राह ॥

॥ तपपद सेवो निज गुण मेवो, सहज सतृप्ति
अथाहजी ॥ पुद्गल जोग इहा निरोधे, तप दाख्य
जगनाह ॥ तप पद सेवोने, तप तलवारे करम द
ठेदो, तप मंगल सुखदाय ॥ तप ॥ ए आंकणी
१ ॥ जोग धरम आतममां शाश्वत, जो निज जो
न जाणेजी ॥ पुद्गल गुण पज्जवने जोगे, मिश्र
तृप्ति माने ॥ तप ॥ २ ॥ पर क्षेत्री अथिर ठे पुद्गल
जोग तृप्ति किम होवेजी ॥ पुद्गल जोगे तृप्ति
वाधे, तेणे जोगातुर होवे ॥ तप ॥ ३ ॥ ए
अनेद इच्छा निरोधे, बहिरंतर विधि वारजी ॥
जर परे अडकर्म मूलने, जेठेदे तप सार ॥ तप ॥
त्रिकाक्षिक जे कर्म कषायने, तीव्र तपे करि वालेज
निकाचीतपणे वांध्यां पण, परम कमाधर गाले ॥ तप
५ ॥ निजगुण तृप्तिवंत पुरुषने, आरत रुद्ध न आवेज
अव्ययताय असंख्य मोदना, निज रमणे दाय ॥

(३४)

॥ कलश ॥

गायो गायो रे महावीर जिनेश्वर गायो ॥ ए राह ॥

॥ गायो गायो रे नवपद महिमा इम गायो
नव पदमां एक शुद्धातम ठे, नव पद आत्मसमायो
जेद अजेद लखीने जवि जन, कर्म कलंक नसाय
रे ॥ नवपद० ॥ १ ॥ तन्मयताए नवपद सर्व
आतम रमाण रमायो, कर्म शत्रु सघला दाय हो
रीजे आतम रायो रे ॥ नवपद० ॥ २ ॥ नययु
नवपद गुण गातां, मोह मिथ्यात विलायो ॥ दुरि
दोष जय सकल नशावी, सहजानंद सोहायोरे
नवपद० ॥ ३ ॥ दोहद योगणीस चोसठ फादगु
धर्म शुक्ल मन आयो ॥ कृष्ण बीज मनरंग उद्धार
अनुभव रस उलसायोरे ॥ नवपद० ॥ ४ ॥ गां
कोदर जिन मग प्रेरक, आग्रह साह्य सुहायो
नवपद गुण पञ्जव धिर ध्याने, ध्यातां शिवम
पायोरे ॥ नवपद० ॥ ५ ॥ शासन उन्नति अर्थे र
मे, जन मन हर्ष उपायो ॥ आतम जावे बी
फोरी, मनमुग्ध शिवरस पायोरे ॥ नवपद० ॥ ६ ॥

॥ इति नवपद पूजा संपूर्ण ॥

(૩૬)

સમ્યક્ ચારિત્ર આપી આત્માને પૂરણ સિદ્ધિ આપ-
નારી પરમ હિતકારી છે. જેની દેશનાથી જીવિજીવો
સમ્યક્ જ્ઞાન પામી આત્મ શુદ્ધતા ધારે આદરે ॥ ૧ ॥
॥ ત્રિજગત હિતકારી, મોહ મિથ્યાત દારી ॥
॥ અખલિત વર નાણં, કેવલં દર્શ ધારી ॥
॥ ચરણ વિરજ પૂરે, આતમાણંદ કરી ॥
॥ હુવિધ ધરમ દાશે, મોહ માર્ગાધિકારી ॥ ૨ ॥

અર્થ:-પરમેશ્વર મોહ અને મિથ્યાત્વના નાશ
કરવાવાલા અને ત્રણે જગતના જીવોને હિતકારી છે
જેને અપ્રતિહત પ્રધાન કેવલજ્ઞાન, કેવલદર્શન
અપ્રતિપાતિ અનંતુ ઉપજ્યું છે જે કાયક ચારિત્રની
પરમ સ્થિરતા પામ્યા છે જેનું અનંત વીર્ય સર્વે પ્રદેશે
પરમ અચલ પ્રગટ થયું છે. સ્વપર આત્માને આનંદ-
કારક છે. સાધુ સાધવીનો, સાધુ શ્રાવકનો, દ્રવ્ય
જ્ઞાનથી, ગુણગ અપ્રવાદથી, કારણ કાર્યથી, નિશ્ચય
વ્યવહારથી, જ્ઞાનથી, ક્રિયાથી, શ્રુતધર્મ તથા ચારિત્ર
ધર્મ, અભ્યાસધર્મ અને વાચ્યધર્મ એમ વહુવિધે જે જે
પ્રકારે ધર્મના પ્રદર્શનવાવાલા છે. મોહમાર્ગ ચલાવવાના
અધિકારી છે ॥ ૨ ॥

(૩૯)

રૂપ ડુરિત જવ ઝમણનું કારણ તે વેગલી નશાવે.
પરમેશ્વરની આજ્ઞા મન વચન કાયા ચિર કરી
ધ્યાનમાં ધિરતાએ સેવે તે શુક્લ ધ્યાનની ધિરતા
પામી ચારે ઘનઘાતી કર્મ ક્ષય કરે. જે પુરુષ મનમાં
સુખે આનંદે પરમેશ્વરની આજ્ઞા સેવે તે શાશ્વત
આનંદ પામે ॥ ૪ ॥

॥ પૂજા ॥ ઢાલ ॥

નમો રે નમો શ્રી શેત્રુંજય ગિરિવર ॥ ૧ ॥

॥ જિન અરિદ્ધા કેવલી પદ પૂજો, પરમ
સમાધિ જોગીરે ॥ સમ્યક જ્ઞાન ત્રીન યુત
જન્મ્યા, માય મિથ્યાત નિરોગીરે ॥ સમરસ
અમૃત નયણ કચોલાં ॥ ૧ ॥

અર્થ:-રાગાદિક શત્રુઝંને જીત્યા માટે જિન,
જ્ઞાનાવરણાદિક ચાર ઘનઘાતી કર્મ રૂપ અરિનો
અંત આણ્યો માટે અરિદ્ધંત, વલી સંસારમાં જવપણે
જગવું નથી માટે અરુદ્ધંત, દર્શન જ્ઞાનાદિક ગુણ
નિર્મલ થયા માટે કેવલી, તેમના ચરણકમલ પ્રતે
પૂજો અથવા ને અરિદ્ધંત જગવંતની આજ્ઞા આદરો-
તેને વધી અરિદ્ધંતે જેમ રાગાદિક શત્રુઝંનો અંત

પ્રીતી કરનારો પરમ પૂજ્ય મને અત્યંત પ્યારો છે. જે જન્મથી ચાર અતિશય અને ઘાતી કરમ લખાવ્યાથી અગ્નીઆર અને દેવકૃત ઓગણીશ એમ સર્વ મહા ચોત્રીશ અતિશયવંત છે. અગ્નીઆરમા ગુણઠણના ઉપશાંત જિન, વારમા ગુણઠણાવાલા ક્ષાય જિન અને તેરમા ગુણઠણાવાલા સજોગી જિનોમ ઇંદ્ર અને ईश्वर સરલા છે. સંસારી જીવને જયંત સંસાર સમુદ્રથી તારી ઉદ્ધાર કરનાર છે ॥ ૨ ॥

॥ અમ પ્રાતિહારજ વાર ગુણે ગુણી, પત્રીશ ગુણયુત વાણીરે ॥ સ્યાદવાદ અમૃત ધનધારા, વરસાવે સુખ લાણીરે ॥ સમરસ ૦ ॥

અર્થ:-આઠ મહા પ્રાતિહાર્યની શોજા અને વગુણે ગુણવંત છે. જેની વાણી સકલ દોષ રહિત અપાંત્રીશ ગુણે સહિત જિવિ જીવોના શ્રવણ અને િચન પરમ આલ્લ્યાદ ઉપજાવનારી કલ્યયથી અભાવથી સર્વે દુઃખ દોષ નાશ કરનારી પરમ સિદ્ધિ લાગણ છે. વર્તી જેની વાણી મ્લદુઃકલ્ય અને નવ તાના ગાસને ચાર નિદોષે જ્ઞાન નયે વહુ પ્રમાણે સ્પષ્ટ મહિત બતાવનારી છે તે જાણે અર્થન ધાર

खाता जीवोने अठार हजार शिलांगना ड्रढ पाटीआ
वाला चरण जहाजमां बेसाडी किनारे लावो ठो माटे
परम निर्यामक ठो. जव अटवीमां चूलेला जीवोने
उन्मार्गथी मार्गेवाली संघरूप साथ मुक्ति नगरे च-
लावो ठो माटे महासथ्यवाह ठो. पृथ्वी उपर जनप-
दमां विचरी जविजीवोने मोक्षरूप अगम अगाध फल
आपो माटे जंगम सूरतरु सरखा ठो ॥ ५ ॥

॥ परम प्रमोदी परम दयालु, महामाहण
उपयोगीरे ॥ परम प्रमोदना दायक जविने
वेद रहित शिव जोगीरे ॥ समरस ० ॥ ६ ॥

अर्थः—पोते परम प्रमोदवंत ठो. निजात्म रू
अणजाणता पुद्गल समत्वे अनंत प्रकारे दुःख
नदेना जीवोने सदृज स्वतंत्र अखंडित अनंत आ-
नंदमय आत्म स्वरूप चतुर्वी दुःखथी ठोसावो तं
माटे परम दयालु ठो. कोइना अव्यताव प्राणने हण
नहि अने माहणतानो उपदेश करो ठो वली गण
धरो आचार्यो नागकत माहणतानो उपदेशनो प्रवा
वलावो ठो माटे महामाहण ठो. आत्म शुरू अनं
परांपर्यां सदा उपयोगवंत ठो. जविजीवाने दा

ત્મ જ્ઞાને રહિ એક તાને ॥ ચારે અનંતા જીવિ
પૂર્ણ પાવે, સેવો જિનોને જવ જીતિ નાવો ॥૧॥

॥ ઇતિ પ્રથમ અરિહંતપદ પૂજા સમાપ્ત ॥

॥ અથ દ્વિતીય સિદ્ધપદ પૂજા પ્રારંભઃ ॥

॥ માલિની વૃત્તમ્ ॥

॥ વહુ વિનયથી વંદૂ, સિદ્ધને સિદ્ધિ દાતા ॥

॥ સુખ અમિત અનંતે, શાંતિમાં ઢેક રાતા ॥

॥ શિવ અવય અયોગી, લલિત પંચે પ્રકાશી ॥

॥ ગઈ સકલ ઉપાધી, જે અનંગી અનાશી ॥૧॥

અર્થઃ—અનંતા સિદ્ધને પરમ વિનયથી વંદુ તું.
આત્મ સિદ્ધિના દાતા છે જે અમાપ અનંત સુ
શાંતિમાં શાંતિ સમય રક્ત છે. જેનું સુખ વાપર
નોગ નોગવતાં (અવય કે) સ્વૃટે એવું નથી વહ
સિદ્ધ નગવંતનું શ્રંગ અને સુખ સદા ઉપદ્રવ રહિ
તે. જેને મનવચન કાયાના યોગની અને કોઈ પ
પ્રકાશના પુરુષના યોગની યોગ્યતા નથી અને તે પુ
રુષ યોગની નજર પણ નથી. જે પોતાના વીર્યગુ

(૫૨)

અનંતાનંત ॥ મન રહ લાગી છે ॥ જગવંતાજી ॥
જ્યોતિષ ચક્ર જેદથી ॥ જય૦ ॥ નિરમલ જ્ઞા-
નાનંદ ॥ મન૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ—અનંત આનંદમય અને જયવંત જગવંત શ્રી
સિદ્ધ અનંતાનંતને વંદન નમસ્કાર કરું તું. માહર
મનમાં સિદ્ધ સ્વરૂપ પામવા રહ લાગી છે. સિદ્ધ
જગવંત સ્વદ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ અને જાવથી સર્વે પ્રકાર
નિર્મલ જ્ઞાનાનંદમયી છે ॥ ૧ ॥

॥ રમ્ય રમા નિજ સહજમાં ॥ જય૦ ॥ રમણ
રમતા રામ ॥ મન૦ ॥ પરમ નિવૃત્તિ પદ વર્યું
॥ જય૦ ॥ અવિચલ શાશ્વત ધામ ॥ મન૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ—પોતાની સહજ જ્ઞાન દર્શનાદિ રમ્ય
મનોહર રમામાં રમણ પરિણામે રમતા આરામી છે.
વર્યું પરમ નિવૃત્તિ પદ રૂપ અવિચલ શાશ્વત
સ્થાનરૂપ પામ્યા છે ॥ ૨ ॥

॥ અદ્વૈત ગુણાત્મ મૂલ્ય છે ॥ જય૦ ॥ ગુણ
ગણ પ્રગટ અનંત ॥ મન૦ ॥ વતિ પરજાય

(૫૪)

ગુણોને કાયમ રાંધો. ઠો તથા કારણ કાર્યપણે પ્રવર્તવો-ફોરવો ઠો તે અનંતવીર્યલબ્ધિ છે. એમ પાંચે લબ્ધિનો સર્વ સમય સદ્જાવ છે અને તમારે ઉપદ્રવ રહિત આત્મીક જોગ છે. તમારા અનંત ગુણ પર્યાયો પરવસ્તુના યોગ-અપેક્ષાવિના સર્વે સમય નિજ પરિણામીકતાએ વિના પ્રયાસે સ્વદ્કારકપણે પરિણમે છે.

॥ પૂરણ પરમાણંદમાં ॥ જય ॥ અનંત શાંતિ પદ લીન ॥ મન ॥ અવ્યાવાધિત સુખમય ॥ જય ॥ નિજ ધન અદ્ય પીન ॥ મન ॥ ૫ ॥

અર્થ:-પૂરેપૂરા પરમાણંદમય અનંત શાંતીપદમાં લીન ઠો તમારું આત્મ અંગ અને ગુણપર્યાય સદા અવાધિત સુખમય છે અને તમારું ધન દ્યય રહિત અને પુષ્ટ છે ॥ ૫ ॥

॥ અત્યંતિક સુખ જોગમાં ॥ જય ॥ લેણ્યા વર્ણ ન જાત ॥ મન ॥ ત્રિજુવન મુગટ શિરોમણી ॥ જય ॥ જગ જમ કીર્તી ચિરખ્યાત ॥ મન ॥ ૬ ॥

અર્થ:-અંત રહિત સુખ જોગમાં વર્તો ઠો તમારે લેણ્યાદિ વર્ણાદિ અને જાતિ આદિ નથી. ત્રણે

(५६)

सारंग महार आदि राग सांजदया वली मशरू
मखवल आदि विविध प्रकारनां शयन आसन सेव्यां
ए वात घरवालांना समज्यामां आवी नहीं तेथी
ते वोढ्या के एमांथी एकाद हमोने प्रत्यक्ष देखार
पठी तेने खाजां बदले गोवर दावी खाजां सरखा
खाना पानी बताव्युं के आवां खाजां में खाधां त्यारे
घरवाला वोढ्या थू थू. त्यारे सुतरफेणीनो रंग जणा-
ववा सफेद तीरीओ पथ्थर बताव्यो त्यारे ते घर-
वाला वोढ्या के आनाथी तो दांत पडी जाय एटले
पेडा प्राकृत माणसने पोताना जोगवेला जोगनो
अनुभव हतो पण वचनथी बतावी शक्यो नहीं तेम
केवली जगवंत सिद्धिना सुखनो अनुभव ठतां वचने
करी बतावी शकता नथी ॥ ७ ॥

॥ विनावरण चिदज्योति वे ॥ जय० ॥ विरमी
मकल उपाधि ॥ मन० ॥ आमय आकुलता नहीं
॥ जय० ॥ प्रगट अनंत समाधि ॥ मन० ॥ ७ ॥

अर्थः—कर्म आवरण विना प्रगट ज्ञान ज्योतिमय
जो. मकल उपाधि नाय यह तेथी पूरण विराम
समय जो ओट प्रकारनो रंग मल तथा कोई प्रका-

(૫૪)

રાજ અનંત ॥ મન૦ ॥ ત્રિજુવન નાટક દેખતા
॥ જય૦ ॥ નિરમલ પજ્જવ શાંતિ ॥ મન૦ ॥ ૧૧ ॥

અર્થ:-પ્રજુજી તમે પરમ પૂરણ શુદ્ધ પ્રજુતામયી
ઠો તમારે સત્તાનૂમિની રિદ્ધિ અને રાજ્ય અનંત
ઠે સર્વે સમય ત્રણે જુવનના નાટક દેખવાવાલા
નિર્મલ સ્વપર્યાયમાં આનંદિત શુદ્ધ પર્યાયવંત ઠો ॥ ૧૧ ॥

॥ પૂરણ વ્યક્તિવંતને ॥ જય૦ ॥ જાણી ધ્યાવે
જેહ ॥ મન૦ ॥ નિજ ગુણ સિદ્ધિ પદ વરે ॥ જય૦ ॥
મનસુખ શિવવર તેહ ॥ મન૦ ॥ ૧૨ ॥

અર્થ:-તમને-પૂર્ણ વ્યક્તિવંતને નિશ્ચય સંવેદ
જ્ઞાને જાણી જે જિવિ ધ્યાય તે સ્વગુણ સિદ્ધિપદ વ
મનમાં મુખે તમારું શુદ્ધપદ ધ્યાતો જીવ શિવ સ્ત્રીન
કંત થાય ॥ ૧૨ ॥ સંપૂર્ણ ॥

॥ કાવ્યં ॥ ઈડવજ્ઞા વૃત્તમ્ ॥

॥ જ્ઞાનાદિ ગુણાઘ્ય ન કર્મ દોષં, અત્યંત
ચાણંદ મદ્યાંતિ પોષં ॥ મિદં નમો નિત્ય શુધાત્મ
નાર્ગી, હેઘ્યા ન જાતી ન રૂપી ન યોગી ॥ ૧૩ ॥

॥ ઈતિ દ્વિતીય સિદ્ધિપદ પૂજા સમાપ્તઃ ॥

(૬૨)

જીવિજીવોને શિવમાર્ગમાં લાવવા ચોયણા કેળવે પ્રેરણા
કેળવે પશ્ચિચાણા કેળવે વહુ પ્રકારે પ્રેરણા કરે અને પો-
તાના શિષ્યો પાસે પણ પ્રેરણા કરાવે અને શિવમાર્ગે
ચલાવી સંસારથી તોરે. જીવોનો મિથ્યાત મોહ અને
ચરણ મોહ નશાવે. એમ કલેશ નશાવી આત્મ શુદ્ધ
તાના પરમ વોધના દાતાર હોય. જવથી વીહીતા પર
ધૈર્યવંત વીર્યવંત શિવપદમાં ઝમંગી એવા આચાર્ય
જગવંતને હે શુદ્ધ મનવાલા જીવિઓ! આપણે પણ
શિવપદનો ઝમંગ રાખી સેવીએ ॥ ૨ ॥

॥ પરવાદિ જીપે સુજ્ઞાન ઢીપે, ચરણ શિ-
રતા અનુજવે ॥ જિન સમય પૂરા સુનય સનુર
સંઘ જન થિર કરિ ઠવે ॥ પંચે પ્રસ્થાને અ-
તમાણ, રોગ શોગ જયે હરે ॥ જવ તીના
અમ્ભકર્મ ઠેદી, સહજ શિવ સંપતિ વરે ॥ ૩ ॥

અર્થ:-જે મન દેદીપ્યમાન જ્ઞાને કરી વોધા
અનેક પરવાદિઓને જીતી જિનજ્ઞાસનની જય ક-
તિનજ્ઞાસનનો પ્રજાવ વધારે તે અને પોતે પોતા
શુદ્ધ મનવાનમણ માંદે થિગ્ના અનુજવે તે. જિ-
શ્વરનાં પ્રિયતાં જાણવા માટે પ્રગટે નમ પરસમ

(૬૪)

કરનાં વચન મરડ્યાવિના કપટ રહિત સમ-સુ
વચને જીવિજીવોને મોક્ષમાર્ગ સાધવાનો પ્રતિબો
આપવાવાલા છે. સ્યાદ્વાદ વચને પંચાસ્તિકાચ વ
ડબ્ય અને નવે તત્વનું ચાર નિદેપે સાત નયે સ્વા
દેખામી મોક્ષ માર્ગ પ્રરૂપે છે વલી સંજમ કામે સ
દ્વાદ વચને વોલે છે. પર વસ્તુથી ઉદાસિન્નતા ધા
પોતાની શુદ્ધાત્મ શક્તિ શુદ્ધ કરે છે વીહામણા જ
સમુદ્ધથી તારવાલાલા, સાધુ સાધવીઓના ગઠ
ધારણ કરી રાખવાવાલા અર્થાત્ ગઠના પરમ આધા
જગત્માંહે પ્રધાન પુરુષ ઇટલે આચાર્ય સમા
વીજો કોઈ દયાલ નથી જે તીર્થકરનો વતાવે
સુધો માર્ગ પોતે ચલાવે છે તે પરમ દયાલ મુ
ઓના દેશ્વર છે. મનસુખ કહે છે એહવા આચાર્ય તે
પરમ સુખના દાતાર છે. એહવા સુરીશ્વરને વંદી મા
સદ્ગજ સિદ્ધિપદ વનં ॥ ૪ ॥

॥ પૂજા ॥ દાલ ॥

પ્રજ્ઞ પદ્મિમા પૂજિતે પોષદ્ કરિયેરે ॥ ૫ ॥ રાદ્ ॥

॥ મુનિશ્વર દુર્ગા કીધા કુપદ્ સઘલાજે
સમજાતે વગ્ને સમનાર્થી મદા ॥ જુગપ્રધા

(૬૭)

ગુણ શ્રેણિ આરોહે ક્ષોજ ન મોહેજો, આલં-
વન તજિ નિજ પરિણતિમાં વસે ॥ વારિ૦ ॥
ઠંમી૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ:-દર્શન જ્ઞાનચારિત્ર અને વીર્યાદિ આત્માના
અનંત ગુણો નિર્મલ અને ચિર કરતા શિવમાર્ગમાં
ફોરે કેળવેલાં જેથી સકલ કર્મ પ્રકૃતિઓને ઠેકતા
રહે. આત્મવલે અને તિદ્ધાણ વુદ્ધિએ અનુજવ ચિર
કરતા વધારતા અને જ્ઞાનાનંદ રસ વિસ્તારતા રહે.
ગુણ શ્રેણિ આલંબતાં મોહ પરિસહાદિકે મુંઝાય
નહીં ક્ષોજણા પામે નહીં, ચલાયમાન થાય નહીં,
દેવ, મનુષ્ય, ધન, વસ્તી આદિનું આલંબન ન ચા-
હતાં નિજાત્મ પરિણતિમાં ચિર વાસ કરે ॥ ૫ ॥

॥ ક્ષાંત્યાદિક સહુ મુનિ ગુણમાં ન અધૂ-
રાજો, શૂરા તે કૃયાદિ મદ મર્દવા ॥ જિદ્દાં જિ-
દ્દાં વિચરે તિદ્દાં તિદ્દાં અપજવ નાવેજો, જન્મ્ય
તે જિન શામન જય રાગવા ॥ વારિ૦ ॥ ઠંમી૦ ॥ ૬

અર્થ:-ક્ષાંત્યાદિક સર્વે મુનિ ગુણોમાં અધૂરા નથી
અને કુરાદિઓના કુમન અતિમાન મર્દવા શૂરવી-
રે. આચારે જગવંત જે જે દેશમાં વિચરે તે તે દેશમાં

મૂલ છે. જેને દેવ દેવી મનુષ્ય મનુષ્યણી આદિનો સંગ નથી. વિકથા કેળ અનાત્મની કથની કરતા નથી અને જેનું મન પુદ્ગલ પરિણતિમાં ઝીંજતું રીંજતું નથી. જીવિજીવોને દેશના દેતા શિવસુલ્લેખાણ છે ॥ ૮ ॥

॥ જિન સૂરજ અસ્તે આચારજ દીવોજો,
જીવન પદારથ પ્રગટ ચંદ્ર વલ્લિ જેમ છે ॥ સ્વપર
સમયના જાણ મુનીસર નમિણજો, નિજગુણ
વાગે રમવા મુનિ મન દેમ છે ।વારિ ૦।ઠંમી ૦।ણ

અર્થ:—જિનેશ્વર રૂપ સૂર્ય અસ્ત કેળ નિર્વાણ પામ્યા તો આ પંચમ કાલ રૂપ રાતમાં ત્રિજીવનના પદાર્થ પ્રગટ દેલાડવા માટે આચાર્ય જગવંત દીપક અને ચંદ્રમા સરખા છે એટલે પ્રગટ કરવા પ્રવીણ છે એટલા સ્વપર સમયના જાણ મુનિજના ઈશ્વરને નમીણ. આત્મ ગુણ વાગમાં રમવા મુનિનું મન થાકતું નથી પણ દેમ કુદાસ રહે છે.

મમનાથી મુરિ તીરથપતી સમ દારણ્યોજો,
મુનિવર્ગને ઘોણ ઉપમા જિન કદી ॥ શુભાસચથી
આજારન પદ આવીજો, પ્રાણાનંદ પદ પાવે

(૭૬)

ગણને ઉત્કૃષ્ટ સહાય આપનારા છે. એ કેળવણી
જગવંત મોહની કર્મની પ્રકૃતિનું ઉપશમાવાધ
શુદ્ધાત્મ સ્વચાવમાં વિશેષે રતિ ઉપજી તેથી પ્રશ
રતિવંત અને હુવિધે પરમ દ્વમાવંત છે. એટલે કિ
કારણે તો કદાપી કોપેજ નહીં પણ અપરાધી ઉ
પણ કદાપી કોપે નહીં ॥ ૧ ॥

॥ મોહ કપટ મદ માન તજ્યું જોણે, શી
મન દમીએ ॥ જનિક ॥ જોણે જાણાવે દિ
કરિ શિષ્યને, પુદ્ગલ રસ ગમીએ ॥ જનિક ॥

અર્થ:-જોણે મોહ કેળવણી પુદ્ગલ પરિણતિમાં મુંઝ
રહેલું તથા કપટ કેળવણી દંત તથા રિક્તિ આદિ
પ્રકારનો ગર્વ તથા જાતિ કુલ આદિ આઠ પ્રકાર
તથા કાનાદિ વિવિધ પ્રકારના મદ માન તજ્યાં
પંચે શિષ્યો તથા મન પોતાના વશ રાખ્યું છે. ૧
અધ્યયન કરે અને શિષ્યો ઉપર પૂરણ પ્રેમ રાખી
અધ્યયન કરાવે જોણે પુદ્ગલીક જોગમાં રસ
ગમી નથી. એટલે પુદ્ગલીક સ્વાદ ગમી
ગમ્યાવો છે ॥ ૨ ॥

॥ પાપવીજ ગુણ હુત વાચક કુંજર, વિ

(૭૬)

ધર્મી આત્મ અંગે લાગેલા સ્નેહ મલને વાલી
રૂપ કરવાવાલા છે ॥ ૪ ॥

॥ ગુત્તિધર હુધ્યાન નિવારી, હુરમતિ
ગમીએરે ॥ જવિક૦ ॥ સ્યાદ્વાદમય વાણી
સુણી તસ, આણ ન અતિક્રમીએરે ॥ જવિક૦

અર્થ:-ત્રણ ગુત્તિધારી જે આર્ત રોડ અને અશુ
અધ્યવસાય રૂપ હુધ્યાન વારવાવાલા છે. આત્મ
દ્રવ્યાદિક શિવાય પુદ્ગલાદિ અન્ય દ્રવ્યાદિકમ
અહંપણની મતિ આત્મ બુદ્ધિ રૂપ હુર્મતિ દૂર ગમાવી
છે એવા ઉપાધ્યાય જગવંતની સ્યાદ્વાદ વાણી
સાંજલી જાણી તેમની આજ્ઞા કદાપી પણ અતિ
ક્રમીય નહીં ॥ ૫ ॥

॥ જવ જીરુ જિન શાસન ધોરી, અવિર
વીરમીએરે ॥ જવિક૦ ॥ અપ્રમત્ત સુત વાચ
દાયક, દોષ સ્વમાવી-સ્વમીએરે ॥ જવિક૦ ॥ ૬

અર્થ:-જવ વ્રમણથી જવ પામેલા અને શાસ
નકારવા ધોરી સગવા હિંસાદિ અવત તજી સ્વજ
વિક્રમમાં વિગત પામેલા પદ્ધતિ જેનાં મન વચ
કાયા વિનાર્થીક કામોર્થી નિવર્ત્યા છે રાગ રદ્ધિ

ध्यानमारे लो, निज रिद्धिमां रहे मुदित जो॥ ए

अर्थः—पोताना अने अन्य जीवना नवदव दुःख ताप, ज्ञान वीर्ये करी अथवा शुद्धात्म बोध वने समावे. ज्ञान दर्शन चरणमय सहज आत्म रम्यरूपमां सदा रमे आत्म ध्येय सिद्ध समान जाणी शुद्ध ध्येय धारणा राखी धर्म शुक्ल शुभ ध्यानमां वर्त्ते पोतानी ज्ञानादिक लक्ष्मी लक्ष्मां राखी सदा प्रमोदवंत रहे.

वार पन्निमा धरे मुनि धर्मनीरे लो, करे क्रिया न बंधन कर्मनी जो॥ जीते परिसह फोज बावीश-नीरे लो, मति नाठी परमां निज जर्मनी जो ॥
॥ रंग० ॥ १० ॥

अर्थः—मुनि धर्मनी वार पन्निमा आदरे कर्म बंधनी क्रिया करे नहीं एटले कपाय परिणाम सहित क्रिया करे नहि अने संजम अर्थे उचित क्रिया आदरे बावीश परिसहनी फोजने जीते, पर के० पुद्गल अव्यादिकमां अहंपणाना जर्मनी दुर्मति नाठी ठे ॥ १० ॥

मूल बंधन ठेदे स्नेहनुं रे लो, नवि चाहे आलंबन केहनुं जो ॥ जिन आणा आत्म

(एए)

आववाधी जीव मोह अमिलापी थाय ते संवेग गुण (३) देव. मनुष्य, तिर्यचना विषय जोगोथी चित्त पातुं हवे ते निर्वेद गुण (४) परमेश्वरना वचन उपर आस्तिकता आवे एटले परमेश्वरे नव तत्वादि जे जे जावो प्ररुप्या ते निशंकपणे साचा ठे ते आस्तिक्यता गुण (५) उक्तायना जीवो उपर डव्य जाव दयाना परिणाम थाय ते अनुकंपा गुण. एम समकित साथे प्रथम ए पांच गुण आवे ठे. जे जीवने सम्यक्त जावमां रंगनी तरंगो उद्धसे तेने मिथ्यात मोहनी, मिश्र मोहनी अने समकित मोहनी ए ग्रणे दर्शनमोहनीनी प्रकृतिओ तथा ते साथे अनंतानुबंधी चार कषायनो उपशम, क्षयउपशम के क्षय थाय एटले उदयमां न होय. समकितवंत सिद्धांतोना सर्वे मर्म जाणे अने निजात्म तत्वमां रीऊ पामे. सहु पुद्गलो उपरधी राग वृत्तो जाय अने सहेजे शुद्धध्यान आवे ॥ २ ॥

॥ शुध तत्वना निरधार विण किम, राग परपदनो टले ॥ शुध तत्वना निरधार करतां, मार्ग मुक्तिनो मले ॥ शंकादि पंचे दोष टले,

2000

गुण परिणमेरे, सधे ज्ञान दया शुभ न्याय ॥

दरशन० ॥ ३ ॥

अर्थः—जीवने अनादि कालर्था द्रव्यकर्म अने तावकर्म रूप कुपथ्य लागेली ठे ते सम्यक्दर्शन गुणे सहेजे विलय जाय अने सहेजे शुभ ध्यान परिणमे त्या रूमी रीते ज्ञान न्याय अने दया साधि शकाय ॥३॥

अनिहारै धर्म मंदिरनी उढ नीमठे रे, शिव
हेलनुं पढम सोपान ॥ अनिहारै शिव तरु
सजर मूल ठे रे, गुण धननुं परम निधान ॥

। दरशन० ॥ ४ ॥

अर्थः—दर्शन गुण धर्म मंदिरनो उढ पायो ठे. दर्शन गुण रूप उढ पीठ विना धर्म मंदिर टके नहि. प्रने दर्शन ए मोक्ष महेलमां चढवाने प्रथम पगथीउं ३ एथीज मोक्ष महेल उपर चढाय. मोक्ष फलने प्रापनारुं चारित्र रूप कल्पवृक्षनुं समकीत एज स जरुं मूल ठे ते दर्शन के० सम्यक् रूप मूल रस दित होय अथवा ना होय तो चारित्र रूप [क ते मोक्ष रूप वंठित फल थापे नहि. ज्ञानादि हांत्यादि गुणरत्न रूप धन राखवाने सम्यक् एज

ठरे ? वली जो आत्मा क्षण जंगुर ठे तो अमुके कर्णु
 अने अमुके जोगव्युं एवो जाणनार कोण रह्यो ?
 अने प्रत्यक्षपणे जीव तो पूर्वापर सुख दुःख अनु-
 भववंत देखाय ठे अने जे क्रोध करे तेज प्रत्यक्षपणे
 क्रोधनी वेदना भोगवे ठे अने जे पोताने नित्य अखंड
 वतंत्र जाणी शांती समाधि आदरे ते समाधि
 भोगवे ठे. जे झेर खाय ते जेर अने अमृत पीए ते
 अमृतना स्वाद तथा फलने जोगवे ठे एटले कर्त्ता
 ज जोक्ता. आत्मा अशुद्धता वशे परजावनो
 जोक्ता एटले शुजाशुज फलने अज्ञानी अहंपणे
 भोगवे ठे अने अशुद्धता तजी शुद्धता आदरे त्यारे
 नेश्वय ज्ञान दर्शन चरणादि आनंद जोगी रहे ठे
 एटले आत्माज जोक्ता ठे एम जाणीए त्यारेज
 मक्ति ठेरे.

(५) चेतन परमपद.—कोई कहे ठे के आत्मा
 जोक्ता जले होय पण परमनिवृत्ति रूप परमपद
 मोक्षपद) सिद्ध थतुं नथी कैमके अनादिना
 गादि जाय नहीं. तेने कहिए के राग प्रवाह
 नादिनो ठे अने उपाधि संबंध ठे समवाय संबंध
 थी. ते एक वस्तु उपरथी वृद्धे अने बीजी वस्तु

(११७)

टे पण ठे. तो शुद्धात्म स्वरूप अणजाणतां असं-
 म सेवी जीव, कर्म संबंधे बंधायो ठे पण ज्यारे गुरू
 पाए शुद्धात्म स्वरूप जाणे थने संजम सेवे तो
 गुरू कर्मबंधयी मुकाय एटले मोक्षनो उपाय
 ज्ञान थने संजम ठे. आत्म स्वरूप अणजाणते अव्य
 ताव प्राणनी हाणी रूप असंजम सेवी बंधायो ते
 गुरू नये अव्य ताव प्राण जाणी संजम सेवीए तो
 सकल कर्म रहित थईए. ए मोक्षनो उपाय ठे एम
 ताणीए त्यारे समकित ठेरे.

॥ दोहरा ॥

अव्य ताव जीव प्राणने, जेह विराधे अह ॥

कर्म बंध करी दुःख सहे, तज विराधन सुह ॥१॥

अव्य ताव जीव प्राणने, जाणी राखे जेह ॥

कर्म रहित थई ते घरे, शिव संपति गुण गेह ॥२॥

समकित ए आत्मार्थी अजेदपणे कढ्याणकारी
 गात्मानो गुण ठे.

अनिहांरे ए विण ज्ञान न चरण ठेरे, शून्य
 क्रिया कष्ट कलेश ॥ अनिहांरे ए विण सर्वे निज
 दिता रे, पर परिणति चित्त आवेश ॥६०॥१॥

(११९)

॥ अर्थः—पठी जरु पदार्थनी ईच्छा अने राग घटवा मांडे आखरे पर वस्तुनो राग अने इच्छा रहे नहि अने आत्म गुण अनुभवमां रंग वधतो वधतो रहे वली सम, संवेग, निवेद, अनुकंपा अने आस्ति-
म्यता ए पांच गुणो समकित साथे अजंग उद्धास गामे प्रगट थाय. वली समकितना केटलाक जेद आ ढालमां कहेवाया ठे पण बीजा सर्वे मली सड-
सठ मुख्य असंख्याता जेद पण ठे.

अनिहारै शिव सत्ता निज साधवा रे, रुचि
होय अधिक उमेद ॥ अनिहारै सवि करणी
आत्म प्रशस्तथी रे, साधे शिव मार्ग अखेद ॥
॥ दरशन ० ॥ १० ॥

अर्थः—समकित पास्यथी पोतानी शिव सत्ता
साधवा अधिक अधिक रुचि अने उमेद वधे, सम-
कितवंत सर्वे करणी शुद्धात्म प्रशस्तपणे आदरे अने
आत्म शुद्धताथी अप्रशस्तपणे (प्रतीकुलपणे) जे
जे करणी होय ते तजे, मोक्ष मार्ग अखेदपणे साधे.
अनिहारै शुद्ध देव गुण धर्मने रे, परखे
जाणी स्याद्वाद ॥ अनिहारै निश्चय समकित

॥ અથ શ્રી સત્તમ જ્ઞાનપદ પૂજા પ્રારંભઃ ॥

॥ હરિગીત ઠંદ ॥ માત્રા અષ્ટાવીશ ॥

॥ ગુણ જ્ઞાન જ્ઞાણ પ્રધાન ગુણમાં, લોક
અલોક પ્રકાશતો ॥ અમ્ કર્મના સવિ મર્મ
ઠેદે, સૂઝ આપે શાશ્વતો ॥ સવિકલ્પને અવિ-
કલ્પ વસ્તુ, સકલ સંશય ઠેદતો ॥ નિજ
આત્મથી અનાત્મ પરિણતિ, જિન્ન જાણિ
ઠેદતો ॥ ૧ ॥

અર્થ:-આત્માના સર્વે ગુણોમાં જ્ઞાન ગુણ તે પ્રધાન
પરમ ગુણ છે. આત્મિક સર્વે ગુણો તે જ્ઞાન અનુજાઈ-
પણેજ વર્તે, જેમ સૂર્ય રૂપી પદાર્થને પ્રકાશે છે તેમ
જ્ઞાન રૂપ સૂર્ય લોક અને અલોકના રૂપી અને
અરૂપી, ત્રિકાલવર્તીના અનંત પદાર્થો અને તેના
અનંતા જાણેને પ્રકાશ કરવાવાલો છે. વહી આઠ
કર્મના સર્વે મૂલ મર્મને ઠેદી શાશ્વતું સૂઝ આપવા-
વાલો છે, વસ્તુના સવિકલ્પ અને અવિકલ્પ સર્વે
સંશયને ઠેદવાવાલો છે. વહી નિજ આત્માથી અનાત્મ
પરિણતિ જિન્ન જાણી જુદી કરી ઠેદે દેખે. અ-
જ્ઞાનની જમ ઝલેડી, પેકે ॥ ૧ ॥

(१६१)

वेत चपल न होवे जाय दूरे प्रमादो । नरजव शुज
 ।मी वाणिथी मुक्ति साधो ॥ १ ॥ सुमति गुपति
 वि खांति मुत्ती दिपावे । रहित चपल योगो थीरता
 गरि आवे ॥ नहि पर अवलंबी आपणो आप कामी
 हज सगुण जोगे तृप्तिवंतां विगामी ॥ ३ ॥ जिन
 चन लहीने कारकादीक जाणे । सकल दरव सत्ता
 शक्ति जिन्ने पिठाणे ॥ लहि सुनय निखेपा ज्ञान
 ज्ञान होवे । लहि अखिल ससत्ता आपमां आप
 वे ॥ ४ ॥ लखि पुरण प्रमाणो जर्म जेदी नशावे ।
 रम मल पखाली निर्मलानंद पावे ॥ उरध तिरजकादी
 कि जाणे सुज्ञाने । सकल दरवना जे लक्षणो
 तन्न माने ॥ ५ ॥ विरुध तजि जिवोनं वाणि राखे
 ध्याने । लखि नहि जिनवाणी उच्य आदी न
 णे ॥ न लखि सुजिन वाणी शुद्ध मार्गे न चाले ।
 लट विकट वाटे क्लेशमां आप घाले ॥ ६ ॥ विरुध
 रि जिवोनं क्लेश तापे तपे ते । त्रिजुवन वन दाहे
 म कष्टो सहे ते ॥ तन वचन मने जे थाण जाणी
 सेवे । विमल सकल लीला जोगनो लाज लेवे
 ॥ नवजल अति उद्दरो वाणि माताजि तारे । उढ
 पल जहाजे वेंसि आवे किनारे ॥ सदगुरु सम-

(२३१)

गुण निर्मल इह प्रगट थाय ठे. वचनगुति वडे
अक्षय दर्शन गुण निर्मल इह प्रगट थाय ठे. अने
कायगुति वडे अक्षय दायकचारित्र गुण निर्मल इह
प्रगट थाय ठे ॥ ७ ॥ इति त्रीजी कायगुति ॥

ढाल नवमी ॥ रसीयानी देशी ॥

धर्म धुरंधर मुनिवर सल्लही, नाण चरण
संपन्न, सुगुण नर ॥ ईडि जोग नजी निज
सुख नजी, जवचारक उद्विड सुगुणनर ॥
धर्म ० ॥ १ ॥

अर्थ:-हे गुणवंत प्राणी ! धर्मना धोरी मुनीने
जाणी लही सल्लही सेवीए. के जेने ज्ञान दर्शन
चरण आदि उत्तम गुणो संप्राप्त थया ठे बल्ले ई-
डिय जोगनां उपचरित विषय सुख विषयत् जाणी
नजी ज्ञान दर्शन चारित्र वीर्य अव्यावाधादि निज
स्वतंत्र अपराश्रित सुख जाणी आदरी जवचारक
पणाथी जीरु उद्विड थएला ठे ॥ १ ॥

जव्य जाव साची सरधा धरी, परिहरि
शंकादि दोष ॥ सुगुणनर ॥ कारण कारज
साधन आदरी, धरि सुध्यान संतोष ॥ सुगुण ॥

લોકસન્ન વીતિગિઠા વારતા, કરતા સં-
યમ વૃદ્ધિ ॥ સુગુ ૦ ॥ મુલ ઉત્તર ગૂણ સર્વ
સંજારતા, ધરતા આતમ શુદ્ધિ ॥ સુગુ ૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ:-લોક સંજ્ઞાની દુગંઢા અણકરતા હમેશાં
સત્તર પ્રકારે સંયમ જાવ વૃદ્ધિ કરતા અને સત્તર
પ્રકારે અસંયમરૂપ દોષ ટાલી પંચ મહાવતરૂપ
મૂલ ગૂણ અને આઠ પ્રવચન માતા આદિ અનેક
ઉત્તર ગૂણ સંજાલી આત્મ શુદ્ધતા ધારણ કરતા
વિચરે છે ॥ ૪ ॥

શ્રુતધારી શ્રુતધર નિશ્ચારસી, વસિ કર્યા
ત્રીક જોગ ॥ સુગુ ૦ ॥ અચ્યાસી અગ્નિવ
શ્રુતસારના, અવિનાશી ઋપયોગ ॥ સુગુ ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ:-પોતે શ્રુતધારી અને ઉત્કૃષ્ટ શ્રુતધરની
નિધાણ ચાલવાના રસિયા વલી જેણે મન વચન
કાયા ગ્રણ યોગ વશ કર્યા છે વલી જે નવા નવા
સાર સિદ્ધાંતના અચ્યાસી જેનો અવિનાશી ઉપયોગ
શુદ્ધ થિર થયો છે છટલે ક્રોધ, માન, માયા, લોજ,
હાસ્ય, રતિ, અરતિ, મય, શોક, દુગંઢા, પુદ્ગલ

(२३९)

यश लाजे निज सम्मत थापवा, पर जन
रंजन काज॥सु०॥ज्ञान क्रिया अव्यत विधि सा-
चवे, तेह नहि मूनिराज ॥ सुगु० ॥ १४ ॥

अर्थः—जश लाजना अर्थी पोताना सम्मतमां
साववाने (पोताना अजिप्राय साथे घणाने मेलववाने)
जन मन रीझे एवी देशना दर्द अव्ययी ज्ञान क्रिया
विधि साचवे तेमांहे मुनीपणु नथी. लोको अना-
दिथी जावधर्मना अजाण ठे तेने जावधर्मनो अजाण
वाह्य व्यवहार क्रिया ज्ञान ध्यानादि आभंवर वतावी
पोतानुं महत्पणु देखानी लोकोने पोताना अजि-
प्रायमां मेलवी पोताना अजिप्राये चलावे तो लोको
जावधर्मना अजाण एकांते क्रिया करी पोताने धर्मी
मानी हमे मोक्षमार्गना अधिकारी ठीए एम मानी
संतोष करे एटखे एहवाने जावधर्म पामवानो अवसर
आवबो तो वेगलोज पण जावधर्म वर्तवितानो उपघात
अविनय आशातना करता करे. माटे जावधर्म पामेला
मुनीने परखी तेमनी निश्राए वर्तवुं ॥ १४ ॥

वाह्य दया एकांते उपदिशे, श्रुत आम्नाय
विहीण॥सु०॥वग पेरेठगता मूरख लोकने, बहु

जव जय नथी ॥ इम जाणी निज शक्ति, सधर्म
धरा धरो । मनसुख लहि जिन वाणि, स शिव
कमला वरो ॥ १३ ॥

॥ पद्दरी वंद ॥

जय जिनवाणी आनंद कंद, हरती दुख दोहग
कर्म कंद । ए विण जग करणी अंध धंध, सुख सहज
लहो एथी अमंद ॥ १ ॥ ए विण बहु खेद ने अन्य
आश, सहे मूढ आस यइ जगत दास । जिन वचने
आनंदपुर निवास, विण खेदे प्रगटे सुख विलास
॥ २ ॥ विण वाणि लखे जवत्रमण होय, अरु कर्म
बंध करे मूर्ख सोय । नरकादिक पडि परतंत्र होय,
सहजिक निज संपति मूर्ख खोय ॥ ३ ॥ जिनवाणि
लखे त्रम तम विलाय, निज सहजिक संपति शुद्ध
पाय । लखे देव धर्म गुरु शुद्ध वुद्ध, निज परंथि रहे
अविरुद्ध शुद्ध ॥ ४ ॥ लखि दर्वित जावित जीव
प्राण, जग जंतु सुखनि ना करत हाण । तजि आ-
श्रव मूदे दुःख कूप, धरि संवर पामे शुद्ध रूप ॥ ५ ॥
पूख बंध निक्षर करत संत, लहे मुक्ती जवजल होय
अंत । शुध तत्त्व न पामे नय अजाण, करे आरत

(१५९)

॥ ललित वंद ॥

... आत्मना चित्तमां धरो, अचल आत्मनी
संपदा वरो । कुनय त्यागतां जाय आपदा, सुनय
सेवतां सिद्धि संपदा ॥ १ ॥ सुगुरु ना लह्यो ना
सुदेवने, ममत आदरी खोटि टेवने । करम बांधियां
स्नेह राखिने, अधिक कामना जोग चाखिने ॥ २ ॥
तिरय थापिने तारता तर्पा, वचन तेहना चित्तमां
ठर्पा ॥ अखिल शुद्धता वाणिथी लह्यो, परम आ-
त्ममां थीरता लह्यो ॥ ३ ॥ धरम धारतां मूढता
टखें, विमल संजमे शांतिमां जले ॥ अखिल जंतुनी
वे विधे दया, सरव काळमां राखिए मया ॥ ४ ॥
करम बांधना कारणो यथा, वच अजाण ते ना लहे
तथा ॥ वच अजाण ते संवरे नहिं, सकल काळमां
बांधशे सही ॥ ५ ॥ वच सुजाण ते बांध तोडशे, पुरण
प्राक्रमे मोह मोडशे ॥ सुमग आदरे वाणि जाण
जे, भव घने फरे वाणि मूढ ते ॥ ६ ॥ वचन देवनां
पुण्यथी जरे, वचन वीरनां पाप क्षय करे ॥ वचन
ज्ञानिनां कल्पना हरे, वचन ज्ञानिनां शुद्धता
करे ॥ ७ ॥ वचन देविण जंतु तारिथा, उमग चा-

चित्त चपल न होवे जाय दूरे प्रमादो । नरजव शुज
 पामी वाणिथी मुक्ति साधो ॥ २ ॥ सुमंति गुपति
 होवे खांति मुक्ती दिपावे । रहित चपल योगो थीरता
 प्यारि थावे ॥ नहि पर अवलंबी आपणो आप कामी
 सहज सगुण जोगे तृप्तिवंतो विरामी ॥ ३ ॥ जिन
 वचन लह्मीने कारकादीक जाणे । सकल दरव सत्ता
 व्यक्ति जिन्ने पिठाणे ॥ लहि सुनय निखेषा ज्ञान
 विज्ञान होवे । लहि अखिल ससत्ता आपमां आप
 जोवे ॥ ४ ॥ लखि पुरण प्रमाणो जर्म जेदी नशावे ।
 करम मख पखाखी निर्मलानंद पावे ॥ उरध तिरजकादी
 शक्ति जाणे सुज्ञाने । सकल दरवना जे लक्षणो
 जिन्न माने ॥ ५ ॥ विरुध तजि जिवोनं वाणि राखे
 सुध्याने । लखि नहि जिनवाणी अव्य आदी न
 जाणे ॥ न लखि सुजिन वाणी शुद्ध मार्गे न चाले ।
 ललट विकट वाटे क्लेशमां आप घाले ॥ ६ ॥ विरुध
 करि जिवोनं क्लेश तापे तपे ते । त्रिजुवन वन दाहे
 नीम कष्टो सहे ते ॥ तन वचन मने जे थाण जाणो
 सु सेवे । विमल सकल लीला जोगनो खान खेवे
 ॥ ७ ॥ जवजल अति ज्हरो वाणि माताजि तारे । अढ
 शिपल जहाजे वेसि थावे किनारें ॥ सदगुरु सम-

शत्रु कौण मित्र ॥ मित्र हणी अरि पोपता रे, ते
 लहे दुःख विचित्र रे ॥ चेतन० ॥ ३ ॥ शत्रु मित्र
 ज्ञाने लखे रे, पोपे विवेकादि मित्र ॥ रागादिक
 शत्रु हणे रे, साचो तेह विनित रे ॥ चेतन० ॥ ४ ॥
 ह्यायक रूप हुं एक तुं रे, तेहथी विलक्षण अन्य ॥
 सहज शाश्वत धनवंत तुं रे, निर्मल नित्य प्रसन्न रे
 ॥ चेतन० ॥ ५ ॥ पुरण जेद विज्ञानथी रे, ममता
 नाशे दूर ॥ मनसुख शिव संपति लहेरे, चिदानंद
 जरपूर रे ॥ चेतन० ॥ ६ ॥

॥ श्री शांतिजिन स्तवन ॥ वसंत तिलका ठंद ॥

हुं ज्ञानवंत अमलान शुधात्म जोगी ॥ ज्ञाता
 सदा अचल एक प्रमोद योगी ॥ राखी सजाव पर-
 जावधि निःप्रयोगी ॥ ना काम ठे पर पदे नहि
 अन्य योगी ॥ १ ॥ ना राग रोष न न मान करे
 कदापी ॥ ना संग रंग न न पुद्गल बुद्धि थापी ॥
 शांती जिनेदा परमात्म सजाव लीना ॥ शांती दिये
 जविकने शिव रंग जीना ॥ २ ॥ दीनो सुबोध
 सवि मोह विकार नाशे ॥ आत्मा वरे विमल ज्योति
 महा प्रकाशे ॥ तेणे नमो परम हेतु लखी जिणंदा ॥
 देवाधिदेव प्रभु सेवित ईश्र चंदा ॥ ३ ॥ सेवुं सदा

(२६९)

बवा नहि स्हेजे, नहि कोइ केहने सारे हो ॥ ६ ॥
 क्षिण क्षिण तुजने कोण चेतावे, दुर्लभ सदगुरु
 जोगो हो ॥ आपोह आप चेतावी मनसुख, लहो
 शिव सुंदार जोगो हो ॥ ७ ॥

॥ राग कनको ॥

चेतन एकही तुं निज रिझे, और रिझ कतु काम
 न आवत कोटी जतन जोरे कीजे ॥ सचल समल
 परडव्य क्षेत्र पर काल जाव तजी दीजे ॥ चे० ॥ १ ॥
 नरनारी अरु राज अश्व गज, देवादिक रिझवीजे ॥
 सासय संग रहे नहि तेहु, निर्यक कण्ठ तजीजे ॥ चे०
 ॥ २ ॥ कोटिदाम अरु काम थाराम दे, जो जनको वश
 कीजे ॥ खीण खीणमें वे उलट पुलट कर, घेर घेर
 अति खीजे ॥ चे० ॥ ३ ॥ औरकी रिझ चहे जन मूढा,
 रिझ शुधातम खीजे ॥ समकाले निजपर केम रिझे,
 न्याय सुधारस पीजे ॥ चे० ॥ ४ ॥ ज्ञानादिक निज शक्ति
 अनंती, सहजातम फोरिजे ॥ मनसुख परम विरज
 थीर थावे, तो शिव सुंदरि रिझे ॥ चे० ॥ ५ ॥
 ॥ गीत ॥ पहेलारूपजदेव बंदिष साहेलीरे ॥ एराह ॥
 श्री वामेश्वरी वीनयुं साहेलीरे, गणधर लागुं हूं
 पाय विमल चित्त चौकमां साहेलीरे ॥ अमृत

(૩૦૫)

જાજાણ, જીરે પરમ શ્રાદર સનમાન રે શાસન૦ ॥
 જીરે મન ઝલ્લસે તન વીકસે, જીરે દેશ્વત ગુરુ
 મુલ્લ ચંદ રે ॥ શા૦ ॥ ૭ ॥ જીરે સંવર શાંતિ વરસાવતા,
 જીરે વચનામૃત જલધાર રે શાસન૦ ॥ જીરે
 નિરમલ ચિત્ત ઘાજઠ ઠવી, જીરે સમકીત સ્વસ્તિક
 સાર રે ॥ શાસન૦ ॥ ૮ ॥ જીરે ગુણ ગણ મોતીને
 વધાવીણ, જીરે લુંઠણાં કરીણ રસાલ રે શાસન૦ ॥
 જીરે વિવિધ જક્ષિણ વંદણ કરો, જીરે હૃદય પ્રેમ
 વિશાલ રે ॥ શાસન૦ ॥ ૧૦ ॥ જીરે જીવ દયા
 તોરણ ઘાંધીણ, જીરે ગાવો ગુરુ ગુણ માલ રે ॥
 ॥ શાસન૦ ॥ જીરે સદ્ગજ સંતોષ સૂલ પામીણ, જીરે
 નિજ નીધિ અલ્પ અપાર રે ॥ શાસન૦ ॥ ૧૧ ॥

॥ પદ ॥ (૧૬)

સૃષ્ટીમાં અમૃત વૃષ્ટી આજ તો વરસી રહી ॥ ૧ ॥
 જ્ઞાન સિંધુ જિન વદનથી, વચામૃત વૃષ્ટી યૈ ॥
 શાંતિ શાંતી પરમ શાંતી, સર્વદા ફેલ્લી રહી ॥ વિગત
 દોષ સુગુણ કોષ, તે શિવંકર તે સહી ॥ દુષ્ટ થોક
 કર્મ રોગ, પીઠા સો દૂરે ગઈ ॥ જ્ઞા૦ ॥ ૧ ॥ જન્ય જીવો
 હરે પાન ચિત્તમાં મૃદિત યૈ ॥ કપાયોની દૃષ્ટ આંગ
 સ્પર્શતાં વૃક્ષી ગઈ ॥ વિપયોની જે પિપાસા,

बरसी रही ॥ चिरकाल प्रबल कपायनी अमी सकल
 बूझी गई ॥ शुध० ॥ १ ॥ जिन वचन अमृत पानमां
 नवि मग्न थई तृप्ति लही ॥ पर आस दासपणा
 तणी सवि दीनता दूरे वही ॥ शुध० ॥ २ ॥ निज
 ज्ञान जग सुख वीरज सासत, शक्ति व्यक्तिपणे
 करी । जग पंठ जडचल जंतुनी सवि कामना दूरे
 हरी ॥ शुध० ॥ ३ ॥ जब जदधि तारण सेलु गुरुसम,
 अवर जग हेतू नहीं ॥ प्रनु चरण कमल सुवास
 मृगमद, आत्म परिमलता लही ॥ शुध० ॥ ४ ॥

सवेया तेवीसा—मोह महा मद वाय रखो निज
 रिद्धि विसार स ओरकुं ध्यायो ॥ ता महि स्वाद
 लख्यो नहि चेतन आप लखी अपने घर आयो ॥
 बार अनेक पचारि कहुं निज ज्ञान विना सम सुख
 न पायो ॥ ता तें कखो अव मान चिदानंद धार
 लुं सद्गुरु थाण सदायो ॥ १ ॥

सवेया तेवीसा—आप विसारके जो दुःख पावत,
 सो दुःख जात न मूख लचारी ॥ ता तें सुज्ञान धरो
 अपने चित्त ज्ञान असी ग्रहि मोह विदारी ॥ ध्यान
 धरो नित शुद्ध सरूपको, जाय मिटी जब वास व-

या तें सुसम्यकप्राकम फोरत, मृगमद तोरत सर्व
विपत्ती ॥ ५ ॥

॥ शीखरणी वंद ॥ (१९) मढ्डीनाथ जिन स्तवन ॥

नमो मढ्डीनाथं, करम मज व्याधी डुर करो ॥
अनंता ज्ञाने तो, पुरण मुज आत्मा सुख जरो ॥
अनंतानंदी तुं, सकल जवि तारू जयहरू ॥
तमारी थाणामां, मन वचन काया थिर करूं ॥ १ ॥
अनंता जीवो सो, सगुण निधि जूली जव जमे ॥
अचीरे उझारो, प्रजुजि विण बीजो नवि गमे ॥
तस्या तारो तारो, सकल मुज व्यक्ति शिव करो ॥
पुज्या देवो वुंदे, अचल तुज प्याने थिर धरू ॥ २ ॥
घडूने तास्या तें, मुज गरिव जाणी दुःख दरो ॥
सदा शर्णे राखो, सहने समजावे सुखि करो ॥ लक्षो
आश्रो मोटो, सकल जय जाग्यो दरश तें ॥ जवाळी
जीमेथी, तुम सम न तारू थवर ठे ॥ ३ ॥ लुंटेरा
मीप्याती, कुगुरु मलचारी लुंटेर हे ॥ नसी आव्यो
थाथे, तुजथि करपी ते डुर रहे ॥ लक्षो में स्याद्वाद
कुमत तुज तापो नवि सहें ॥ पुजुं हुं थाणंदे, मृग
मद सुवासे महमहे ॥ ४ ॥

विना पण श्रुत एज मोक्षनुं घर ठे ॥ ११ ॥

पंचम काले श्रुत बल पण घट्योरे, तो
पण ए आधार ॥ देवचंद्र जिन मतनो तत्त्व
ए रे, श्रुतश्रुं धरज्यो प्यार ॥ श्रु० ॥ १२ ॥

अर्थ:-आ पांचमा दुपमकालमां श्रुतबल
घट्युं ठे तो पण श्रुतनोज आधार ठे. देवचंद्र मुनी
कहे ठे के जिन मतनो सार ते श्रुतज्ञानज ठे ए
माटे श्रुत अज्यासमां पूर्ण प्रीती राखजो ॥ १२ ॥

॥ ढाल २ जी ॥

॥ अनुमतो दीधी माण रोवती ॥ एदेशी ॥ १ ॥

रयणावली कनकावली, मुक्तावली गुण
रयण ॥ वज्रमध्यने जवमध्य ए, तप करीने
हो जीपो रिपु मयण ॥ २ ॥ जवियण तप
गुण आदरो, तप तजेरे ठीजे सहु कर्म ॥
विषय विकार सहू टले, मन गंजे रे जंजे
जव जर्म ॥ जवि० ॥ २ ॥

अर्थ:-रत्नावली, कनकावली, मुक्तावली, गुण-
रत्न, वज्रमध्य अने जवमध्य, ए आदि तप करी

જિમ જિમ પ્રતિજ્ઞા હઠ ઘકો, વેરાગીઓ
તપસી મુનિરાય । તિમ તિમ અશુભ દલ ઠી-
જવે, રવિ તેજેરે જેમ શીત વિલાય ॥ જ ૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ—વેરાગી તપસ્વી મુનિરાજ જેમ જેમ પોતાની
પ્રતિજ્ઞા હઠ કરે તેમ તેમ અશુભકર્મદલ ઠીજવે
જેમ મૃત્યુના તેજથી શીત નાશ પામે તેમ અશુભકર્મ-
દલ નાશ પામે ॥ ૪ ॥

જે પ્રિદુ પન્નિમા આદરે, આસન અકંપ
સુધીર । અતિ લીન સમતા જાવમાં, તૃણ પેરે
હો જાણંત શરીર ॥ જ ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ—જે મુનિ સાધુની વાર પ્રતિમામાંહેથી કોઈ
પણ પ્રતિમા આદરે અને ધૈર્યપણે અડોલ અકંપ
આસને રહે સમતાજાવમાં અતિશય લીન થઈ ઉપ-
યોગની ચીરતા વધારે અને શરીરને તૃણ પેરે જાણે
તે મુનિ સહજ શિવ સંપદા વરે ॥ ૫ ॥

જિણ સાધુ તપ તલવારથી, સુંઢ્યો ઠે હો
અરિ મોહ ગયંદ । તિણ સાધુનો હું દાસ તું,
નિત્ય વંદૂરે તસ પય અરવિંદ ॥ જ ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ—જે સાધુ તપરૂપી તલવાર વડે મોહ શત્રુ

हो ते सहंत महंत ॥ ज० ॥ ९ ॥

अर्थ:-निज आत्म कंचन करवा पटले रागद्वेषादि मलीनता टाली शुद्ध सिद्ध रूप करवा तपस्व अग्नि करी कर्म मेल प्रजाली आत्मथंग शुद्ध कंचन करे. नव नवि लब्धिना बल ठते पण सनतकुमार चक्री पेठे महंत पुरुषो निराकुलपणे उपसर्ग परितह सहे ॥ ९ ॥

धन्य ! तेह जे धन गृह तजी, तन स्नेहना करी ठेह । निसंग वनवासे वसे, तपधारी हो ते अजिग्रह गेह ॥ ज० ॥ १० ॥

अर्थ:-धन्य ! तेने के जे धन अने घर तजी तन स्नेहना ठेह करी निसंग निर्जयपणे परसंग तजी वनवासे रहे. तपधारी मुनि ते अजिग्रहना घर ठे. जगत्वासी जीव स्नेहपासे बंधायेला ठे. स्नेह समान अन्य पासज नथी तेमां मुख्य स्नेह देहना ठे. देह स्नेहवडेज घर धन स्त्री मित्र कुटुंबादिना स्नेह थाय ठे. जेणे देहथी जित्त शुद्ध निजात्म स्वरूप जाण्युं तेने देहना स्नेह पण रहेतो नथी तो अन्य वस्तुना स्नेह झानो रहे ? माटे देह स्नेह ठोडे तेज तपस्या आवरे १०

क्रोधादिक वशे रण समे, सह्यां दुःख
अनेक ॥ ते जो समतामां सहे, तो खरो
विवेक ॥ रे जीव० ॥ ७ ॥

अर्थ:-क्रोधादिक वशे रणसंग्राममां मनुष्यो
अनेक दुःख सहे ठे अने विषय वशे पण अनेक
दुःखो सहे ठे. तेमज जीवो मान अने खोज वशे
जाणी घुडीने अनेक दुःखो सहे ठे पण जो समता वशे
दुःखो सहे तोज साचो विवेक ठे ॥ २ ॥

सर्व अनित्य अशाश्वतो, जे दीसे एह ॥
धन तन सयण सगां सहु, तिणस्थुं श्यो नेह ॥
॥ रे जीव० ॥ ३ ॥

अर्थ:-जे जे नजरे देखीए ठीए, नाकवळे सुंग-
वामां आवे ठे, जिच्या वती चाखवामां आवे ठे,
त्वचावळे स्पर्शाय ठे ते ते धन तन सज्जन सगां
संबंधी लोही हार मांस वीर्य रत्न मणि माणिक
सुवर्ण शौदारिकशक्ति, वैक्रियशक्ति, मनवल वचन-
वल ए आदि सर्व पुद्गल पर्यायो अनित्य अशाश्वता
परतंत्र चळ मळ जड ठे तेथी शुं स्नेह करवो ?
हे जेना वडे शुद्ध आत्मीक स्वतंत्र आनंदनी दाणी

(३२६)

कारमो परिवार मंड्यो ठे तेथी प्रीति करी आत्म
शुद्धताने चूकवुं ए शुं हितकारी ठे ? ना एतो
हितकारी नथी पण अहितकारी ठे ॥ ५ ॥

ज्यां स्वारथ त्यां ए महु सगां, विण स्वा-
रथ दूर ॥ पर काजे पापे जले, तुं किम होयें
सूर ॥ रे जीव ॥ ६ ॥

अर्थ:-ज्यांसुधी जेने स्वारथ ठे त्यांसुधी ते सर्वे
संगपण राखे ठे पण स्वारथ थया पठी वेगळा रहे
ठे तो ताहरे पोताना आत्म गुण शिवाय अन्य
परिजनथी कांई स्वारथ नथी तो पर काजे तुं शा-
बास्ते पापमां जळुं तुं अने पाप कार्यमां केम शूरो
थावें तुं ? ताहरूं शूरपणुं ताहरा रागादि शत्रुने
विदारवामां जो वापरुं तोज ताहरूं पुरुषपणानुं
सावुं पराक्रम कहेवाय पण कर्म शत्रुने पोषवामां
अने आत्म गुणोनी हाणी करवामां शूरपणुं करे
तेना जेवो मूर्ख कोण ? ॥ ६ ॥
तजि बाहिर भेलावमो, मिलियो बहु धार ॥
जे पुरव मिलियो नही, तिणस्युं धर प्यार ॥
॥ रे जीव ॥ ७ ॥

(३३६)

अमुक 'सगुं' मांडुं थयुं मरण पाम्युं अथवा तों
 आं छीने आं दरद ठे अमुक रीसायुं एम परिवारनी
 चिंतामां हां हां करतो फरुं तुं पण तुं जे कर्म बांधुं
 तुं तेनी चिंता करतो नथी तो नरक पढ्यां तने
 कोण निचिंत राखशे ? माटे लांवी नजरे विचार
 कर के जे शुद्धात्म तत्त्व चूकी प्रमाद आदरे ठे तेनुं
 फल-तेज जोगवे पण बीजो कोई जोगववा लागे
 तेम नथी. कोई पुरुष हाथ आवेलो चोर ठोमी दे
 अने विचारे के क्यां जवानो ठे ? पण ते चोर पाठो
 हाथ आवे नहीं तेम धर्म साधवा रूप उत्तम नरजव
 हाथ आव्यो ठे अने तुं गफलत राखुं के शी फीकर
 ठे तो नरजवादि सर्वे धर्म सामग्रीनो जोग मलवो
 दुर्लभ ठे एम जाणवुं ॥ ए ॥

रोगादिक दुःख उपने, मन अरति मधेव ॥
 पूरव निज कृत कर्मनो, ए अनुभव देव ॥
 ॥ रे जीव ॥ १० ॥

अर्थ:-रोगादिक दुःख उपने तुं मनमां अरतिं
 न प्रदीश केमके पूर्व निज कृत कर्मनो एहवो अनु-
 भव ठे, बझी तुं निज रूपे आरोग्य-ज्ञापक

(૩૩૩)

તંગ જે સ્વાંસુધી ક્રોમો ઉપાયથી પણ એ દેહનો
તંગ થવાનો નથી અને તું તો જ્ઞાયક અજંગ અંગ
શલો તું ॥ ૧૨ ॥

આગલ પાઠલ ચિહ્ન દિને, જે વિણસી
જાય ॥ રોગાદિકથી નવિ રહે, કીધ કોટી
ઉપાય ॥ રે જીવ૦ ॥ ૧૩ ॥

અર્થ:-દેહ તો આગલ પાઠલ ચાર દિને નિશ્ચય
વિનાશ પામવાવાલી છે અને રોગાદિ ટાલવા ક્રોમો
ઉપાય કરવાથી પણ રહે ધવી નથી ॥ ૧૩ ॥

અંતે પણ એને તજ્યાં, આયે શિવ સૂચ ॥
તે જો વૃટે આપથી, તો તુજ રૂપો દુઃખ ॥
॥ રે જીવ૦ ॥ ૧૪ ॥

અર્થ:-આશ્વર પણ દેહનું મમત્વ અને દેહને
વોડવાથીજ નિયમા શિવસુખ થાય છે. તો તે દેહ
આપથી વૃટે તેમાં તુજને શું દુઃખ છે ? દેહના મમત્વ
ચડેજ અનેક જાતના કર્મ રોગ અને દુઃખ લઢાં
થયાં છે તો તે મમત્વ તજવાથીજ સુખ થાય એમાં
શું શંકા છે ? ॥ ૧૪ ॥

એ તન વિણસે તાદરે, નવિ કોઈ દાણ ॥

(૩૩૫)

દુઘલને પુદ્ગલ કરે, તું અમર અગાદ ॥
 રે જીવ ॥ ૧૭ ॥

અર્થ:-વેદ ઉપર વેદન જેદન તામન તર્જન વધ
 ધન દાહ આદિ જે જે વેદના થાય છે તે પુદ્ગલને
 દુઘલ કરે પણ તું તો અમર અને કોઈને ગ્રહવા
 લક્ષ્યામાં ન આવું એવો તું તો પર પુદ્ગલ અથિર
 વસ્તુનો મમત્વ શા વાસ્તે કરું તું ? ॥ ૧૭ ॥

પૂર્વ કર્મ ઉદયે સદ્દી, જે વેદના થાય ॥
 ધ્યાવે આત્મ તિણ સમે, તે ધ્યાની રાય ॥
 ॥ રે જીવ ॥ ૧૮ ॥

અર્થ:-પૂર્વ કર્મ ઉદય વશે શરીર ઉપર જે જે
 વેદના થાય તે સમય જે જીવ આત્માનો અદ્ય
 અવેદક ગુણ ધ્યાય તેજ ધ્યાની રાજા સમજવો ॥ ૧૮ ॥

જ્ઞાન ધ્યાનની વાતની, કરાણી આસાન ॥
 અંત સમે આપદ પહ્યાં, વિરલા કરે ધ્યાન
 ॥ રે જીવ ॥ ૧૯ ॥

અર્થ:-જ્ઞાન ધ્યાનની વાત કરવી સુગમ છે પણ
 કોઈ શુભાશુભ ઉદય આવ્યે, અંત સમય

स्थानने जन्ममूख सहित पहेलेची उलेनी फेंक पटले
ते परिसिद्धो आववाना नथी. पण पर इव्यमां थदं-
पणानो जर्म जेदज्ञाननी शक्ति वने प्रथमयीज दूर
करवो ए परमोत्तम ईलाज ठे ॥ २१ ॥

देह गेह जामा तणो, ए आपणो नाहि ॥
तुज गूढ आत्म ज्ञान ए, तिण मांहे समाहि
॥ रे जीव ॥ २२ ॥

अर्थ:-देह ए जामानुं घर ठे पण आपणुं नथी.
ताहरुं घर तो आत्म ज्ञान सहित स्वप्रदेश रूप सत्ता-
भूमि ठे. तेमांहे तुं समाईश पण पुद्गल पर्याय रूप
परघरमां ताहरो समावेश नथी ॥ २२ ॥

मेतारज सुकोसलो, वली गजसुकुमाळ ॥
सनतकुमार चक्री पेरे, तन ममता टाळ ॥
॥ रे जीव ॥ २३ ॥

अर्थ:-मेतारज मुनि, सुकोसल मुनि, गजसुकु-
माळ मुनि वली सनतकुमार चक्री के जेणे प्रथम-
यीज देहनी ममता त्यागी होती तो उपसर्ग
पण रुनी. रीते अचल अमोल आत्म
मपणणे रक्षा. तेम तुं पण आत्म शुद्धतामां

नरजव श्रावक कुल लह्यो ॥ तु० ॥ लाधो
समकित सार ॥ जविक० ॥ जिन आगम रुचिशुं
सुणो ॥ तु० ॥ आलस निंद निवार ॥ जवि० ॥ १

अर्थ:- उत्तम आर्य क्षेत्रमां नरजव श्रावककुल
तद्गुरु अने सत्तुशास्त्र योग पाम्या के जे दशे
ज्याते पामवो दुर्लज ठे. एवी सामग्री पामी विषय
प्रमाद वशे फोगट न गमावो अने सार समकित
ण पाम्या ठो माटे आलस अने निद्रा ठोनी जिने-
धरे प्ररूपेसुं आगम के जेमां सम्यक्प्राक्रम फोरी
तकल कर्मोनी नाश करी परमनिवृत्ति रूप मोक्ष-
दनी प्राप्ति थाय ए आदि जाब धताढ्या ठे ते
प्रागम परम प्रेम रुचि आदर सहित सांजखो. वली
प्रागममां पंचास्तिकायना अने नवे तत्त्वना जाब
त्यक्षणे सिद्ध करी देखाढ्या ठे ते सांजखी
कादि दोष टाळी निःशंक निर्जयण्ये मोक्ष
प्राप्त साधो ॥ २ ॥

समयांतर सहजावनो ॥ तु० ॥ दर्शन ज्ञान
प्रनंत ॥ ज० ॥ आत्म जाबे थिर सदा ॥
तु० ॥ अक्षय चरण महंत ॥ ज० ॥ ३ ॥

(३४९)

हे बली परम अचल अनंत वीर्यवंत अने ममत्व
तज्येथी दीनता रहित ठे. कार्मण आदि सूक्ष्म तनु
प्राशन विना जेनी अन्नगाहना अटलपणे पोताने
स्वाधीन ठे ॥ ५ ॥

पुद्गल सकल विवेकथी ॥ तु० ॥ शुद्ध
अमूर्ति रूप ॥ ज० ॥ इंद्रिय सुख निस्पृह अर्ह
॥ तु० ॥ अकपाय अवाह स्वरूप ॥ ज० ॥ ६ ॥

अर्थ:-पुद्गल ते पोताना वर्ण गंध रस स्पर्श
सङ्ग पङ्कण विध्वंसन ग्रहण त्याग ए आदि अनेक
रूपी लक्षण सहित ठे. एथी निन्न आत्मा ज्ञान
दर्शन रमण सुख वीर्य दान क्षात्र जोग उपजोग
उपयोगादि अनेक अरूपी अमूर्ति लक्षण युक्त
सदा ठे. कोई काळ पण ते पुद्गलादि अन्य अव्ययां
विशेष लक्षणवाला हतो नहीं, ठे नहीं, यशे नहीं,
मोटे पर लक्षणे पोताने न जूथो. आत्मा स्वलक्षणे
अस्ति परलक्षणे नास्ति रूप ठे. एम परम विवेके
स्वपर जिज्ञेतां जाणी पर ममता आदि त्यागी आ-
पणा अव्य क्षेत्र काल जावमां थापापणानी रूची
मति करी प्रिय उपयोगे, अखंड समग्र

(३५३)

अर्थः—आत्मे शुद्धतानो अनुभव करतां परम
प्रमोद उपजे अने पुद्गल विषय अनुभव रूप अशु-
द्धता टले. जे मुनि अनंत लक्षणमयी पोताना ज्ञायक
एक रूपनो अज्ञास करे—ध्याय तेने मोक्ष सुख
पोतानी गोदमां एटले पोताना खोलामांज ठे ॥१०॥
... बंध अवंध ए आत्मा ॥ तु० ॥ करता

अकरता एह ॥ ज० ॥ एह जोगता अजो-
गता ॥ तु० ॥ स्यादवांद् गुण गेह ॥ ज० ॥ ११

अर्थः—परद्रव्यना समत्वयी बंधायलो आत्मा
द्रव्यकर्म तथा जावकर्म बांधे ठे पण शुद्ध आत्म
स्वरूप जाणी पर परिणामीकता त्याग्या पठी स्व-
स्वरूपमो रमे स्वारथी ते अवंध ठे. वली व्यवहार
नयथी द्रव्यकर्म अगर पुद्गल वर्गणा जीव बांधे
ठे अने निश्चय नयथी पोताना क्षिग्ध रूढ गुणे
करी पुद्गल परमाणुआ अगर पुद्गल वर्गणा
आपसमां पुद्गलो साथे बांधाय ठे पण जीव, पुद्गलो
साथे बांधातो नथी. व्यवहार नयथी जीव द्रव्य
कर्मनो अने गाम नगर घट पटादिनो कर्ता कहे-
वाय पण निश्चय नयथी गाम नगर के घट पट
तथा द्रव्य ————— वर्गणा आदिनो ————— जीव

(૩૫૭)

અર્થ:-૯ પંચ જાવના મુક્તિની નિશાની અર્થાત્ત નિસરણી છે. ૯મ જાણી ૯ જાવનાઝમાં વિશેષ રક્ત ધૃઈ તન્મયતા ૯ જાવો. તેથી અપ્રશસ્ત યોગ કપાયો અને કપટ આદિ ડુર્ગુણોની દ્વાણી થાય. અને ૯ જાવના નિર્મલ જાણી જે સેવે તે ઉતાવલો આત્મ શુદ્ધતા પામે ॥ ૧ ॥

પંચ જાવના ૯ મુનિ મનને, સંવર લાણી વલાણીજી ॥ વૃદ્ધત્કલ્પ સૂત્રની વાણી, દીઠી તેમ કદાણીજી ॥ જા૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ:-૯ પંચ જાવના મુનિઝના મનને સંવર નિપજાવનારી સંવર જાવની લાણ વલાણી છે અને ૯નું વલાણ વૃદ્ધત્કલ્પ જાણ્યમાં જેમ દેલ્યું તેમ અર્હિઆ કાંયું છે ॥ ૨ ॥

કર્મ કતરણી શીવ નિસરણી, જ્ઞાણ ળાણ અનુસરણીજી ॥ ચેતન રામ તણી ૯ ઘરણી, જવ સમુદ્ધ ડુઃલ દરણીજી ॥ જ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ:-૯ જાવનાઝ ડુષ્ટ કર્મને કાપવાને કતરણી સમાન, શિવ મદેલમાં ચલવાને નિસરણી સમાન,

(૩૫૯)

મુનિ ગુણ ગાયા. જે જીવે એ શુદ્ધ જાવના જાવશે તે
 અથાહ અમાપ સહજાત્મીક અત્યંતિક સુખ પામશે ॥
 જેસલમેરી શાહ સુત્યાગી, વર્ધમાન વરુ
 જાગીજી ॥ પુત્ર કલત્ર સકલ સોજાગી, સાધુ
 ગુણના રાગીજી ॥ જા ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ:—જેસલમેર નગર નિવાસી સુજાગી દેશ
 ચિરતિ મોહોદા જાગ્યશાલી વર્ધમાન નામે શેઠ
 જેના પુત્ર સ્ત્રી આદિ સર્વે સૌજાગ્યવંત અને મુનિ
 ગુણના રાગી છે ॥ ૬ ॥

તસ આગ્રહથી જાવના જાઈ, ઢાલવંધમાં
 ગાઈજી ॥ જાણશે ગુણશે જે એ જ્ઞાતા, લહેશે
 તે સુખ શાતાજી ॥ જા ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ:—તેમના આગ્રહથી એ જાવનાર્જની મેં ઢાલ
 વંધમાં રચના કરી—ગાઈ. એ જાવનાર્જ જે જ્ઞાતા
 જાણશે ગુણશે અને જાવશે તે પરમ સુખ શાતા
 પામશે ॥ ૭ ॥

મન શુદ્ધ પંચે જાવના જાવો, પાવન જિન

(३६३)

एकस्वपणे करी सांजलो के जेम तमारा देहरूप-
परमां तेवा गुण समूह आवी-रही तमोने आनंद
प्रमोद उपजावता रहे ॥ १ ॥

जंबुदीव सिरि जरदखित्त, खोणीतल
मंगण ॥ मगध देश सेणिय नरीसर रिज दल
वल खंडण ॥ धणवर गुब्बर गाम नाम,
जिहां जण गुण सज्जा ॥ विप्प वसे वसुजूर्इ
तठ, जसु पुदवी जज्जा ॥ २ ॥

अर्थ:-आ जंबुद्वीपमां श्री दक्षिण जरतदेशना
पृथ्वी तल मंगणे मगध देशमां श्रेणिक नामे राजा
राज्य करे छे. ते रिपुदल अने रिपु बलनो खंडण
करवावालो छे. तिहां धणवर गुब्बर नामे गाम के
ज्यां जिनेश्वरना गुण सन्मानता एवा लोको वसे
छे. त्यां गौतम गोत्रना वसुजूर्ति नामा ब्राह्मण पोतानी
पृथ्वी नामा जार्या सहित वसे छे ॥ २ ॥

ताण पुत्त सिरि इंदजूर्इ, जूवल्लय सुप-
सिद्धो ॥ चणदह विद्या विविद रूप, नारी रसः
विद्धो ॥ विनय विवेक विचार सार, गुणः

(३६७)

अने चतुर्विध संघ स्थापवो जाणी जुवनपति व्यंतर
ज्योतिषी अने वैमानीक एम चारे निकायज्ञा देवो
सहित पावापुरी नगरीए समोसख्या ॥ ८ ॥

देवे समवसरण तिहां कीजे, जिण दीठे
मिथ्यामति खीजे ॥ त्रिजुवन गुरु सिंहासण
वईछो, ततखिण मोह दिगंते पईछो ॥ ९ ॥

अर्थ:-तिहां देवोए समवसरणनी रचना करी.
ते देखी मिथ्यामती लोको खीजावा लाग्या अने
त्रिजुवन गुरु श्रीवर्द्धमान स्वामी समवसरणमां
मणिमय सिंहासन उपर वेठा. ते वेळाए मोहादि
शत्रुथो दशोदिशीना अंते गया ॥ ९ ॥

: क्रोध मान माया मद पूरा, जाये नाठां
जिम दिन चोरा ॥ देव डुंडहि आकाशे वाजी,
धर्म नरेसर आविर्ल गाजी ॥ १० ॥

अर्थ:-जेम दिवस उगवाथी चोरो नाशी जाय.
तेम केवलज्ञान रूप सूर्य उदय थये क्रोध मान
माया मद आदि सकल दुष्ट कर्म रोग रूप चोरो,
नाठा, आकाशमां देवोए देव डुंदजी वजावी के.
ईश्वर पड्हा जिनेश्वर मेघ गर्जनाए देशनानोऽ

(३७७)

गिरि गुफामां रह्यो विराजे ठे-शोजे ठे वली राजा-
जना घेरे जेम हाथीउ गाजी रहे ठे तेम जिन
शासनमां मुनिउमां प्रवर एहवा गौतम गुरू शोजे ठे ४०

जिम सुरतरुवर सोदे शाखा, जिम उत्तम
मुख मधुरी जाखा, जिम वन केतकी महमहे
ए ॥ जिम जूमिपति जुयवल चमके, जिम
जिनमंदिर घंटा रणके, तिम गोयम लवधे
गहगहे ए ॥ ४१ ॥

अर्थ-जेम कल्पवृक्षनी शाखाओ शोजे ठे वली
उत्तम पुरुषोना मुखथी मधुरी वाणो शोजे ठे वली
जेम केवडाना वनमां केवका सुगंधे करी महमहे ठे
वली जेम जूमिपतिनुं जुजवल चमके ठे वली जेम जिने-
श्वरना मंदिरमां घंटानो रणकार थाय ठे तेम गौतम
मुनि लवधि ए जस्या गहगहे ठे ॥ ४१ ॥

चिंतामणि कर चढिओ आज, सुरतरु सारे
वंचिय काज, कामकुंज सवि वश हुओ ए ॥
कामगवी पूरे मन कामिय, अष्ट महासिद्धि

(३९१)

पटले केवल ज्ञानादि अतन्त लक्ष्मीनो शोभा ए
प्रजुषी संपजे. प्रथम अरिहंत देवने नमीए. प्रधान
विनये करी उवइजायने सेवीए—स्तवीए. ए मंत्रे हुं
गौतम स्वामीने प्रणाम करूं तुं ॥ ४३ ॥

पुर पुर वसतां कांइ करीजे, देश देशांतर
कांइ जमीजे, कवण काज आयास करो ॥
प्रह उठी गोयम समरीजे, काज समग्रह तत-
खण सीजे, नवनिधि विलासे तास घरे ॥ ४४ ॥

अर्थ:—जूदा जूदा नगरे शा वास्ते वसीये ? वखी
देश देशांतर शा वास्ते जमीए ? अने कया कामने वास्ते
प्रयास करीए ? ए सर्वे छोमी प्रह उठी उपरला मंत्र
सहित गौतम प्रजुने समरीए तो सकल कार्य तत-
क्षण सिद्ध थाय. ए मंत्र स्मरण करवावालो पोताने
घरे नवे निधिनो विलास करे ॥ ४४ ॥

चउदह सय वारोत्तर वरसे, गोयम गण-
हर केवल दिवसे, किउ कवित्त उपगार —
आदेहि मंगळ एह पजणीजे, परब

(३९३)

गीस्वामी सद्गुरुने के जेणे दिहा आपी. ते गौतम
 खु विनयवंत अने विद्या जंडार जाणवा. जेना गुण
 जाणवाने माटे कोई ठद्मस्थ पार पामे नहीं एम
 विद्यावंत गुरु कहे ठे. गौतमस्वामीनो रास वांची
 सकल संघने रळियात करिण तेथी रिळि वृळि
 कळ्याण थाय ॥ ४६ ॥ आ रासनो अर्थ श्रीमत्-
 ॥ मनसुखलाल हरिलाले कख्यो ठे. संवत १९६५
 मा पोस शुदि पंचमी.

।'इति श्री गौतम स्वामीनो रास वाखावबोध

सहित संपूर्ण ॥

(३९५)

श्रित तुं, निराखं व अचंज सुरींदा । आपहि करंता
पज कारण, आपहि कारज राग निकंदा ॥
मने० ॥ ५ ॥ संप्रदान अपादान अधिकृत, आपहि
वल ज्योति दिणंदा । नहि पर आश वास शीव
मे, व्यक्ति अखंर अनंत अफंदा ॥ मने० ॥ ६ ॥
रान परसन मो मन कीनो, तुंहिज साहिव में तुज
दा । पूरण शक्ते निजगुण राखुं, मनसुख शिव
र केलि करंदा ॥ मने० ॥ ७ ॥ (संपूर्ण)

।पदा॥ (९) घनिघनिसांजरे सांइ सलूना ॥ एराग॥

शिव सुख वाणि तारी सहज वतावे, कुमत
नसावी सूमती घर लावे ॥ ए आंकणी ॥ शक्ति
अत्यंत निज गुण राखे, केवल कमला निज घर
आवे । प्रयास न घास न दास न परको, जो निज
गुण थिरता लय लावे ॥ शिव० ॥ १ ॥ आत्म राम
रमा शीव रमतां, व्यक्ति अनंत स्वतंत जमावे ।
अखिल गुण पज्जव थीर ध्याने, आत्म रूपस्य
अरूप लखावे ॥ शिव० ॥ २ ॥ सूनय सुत अन्यास
करे जो, चार अनंता पूरण पावे । पर गुण पज्जव
खलि परद्वये, सपज्जव गुण द्वये समावे ॥ शिव० ॥

(३९७)

र संबंधे अधिक चपलता, ते तजीए दुःख गाणो ॥
 ता० ॥ ६ ॥ संसारी संसरणे रीझ्या, तुं पायो निज
 गाणो ॥ जवजीरू जव ताप निवारी, करि निज पद
 सनमानो ॥ ता० ॥ ७ ॥ करूणाकर करूणा करी
 मुजपे, तारोगे जिन जाणो ॥ आशा दासकी सफा
 करो अथ, मनसुख होय कल्याणो ॥ ता० ॥ ८ ॥

॥ पद ॥ (४) गग उपरनो ॥

झायक रूप हमारो केवल. अमर अजर निर्झंघ
 सदा ॥ वीर्य अनंत अनंत अवाधित. सह
 समाधि अत्यंत मुना ॥ १ ॥ एक अनेक अणु.
 अक्षय, और रूप नहि होय कदा ॥ अरि ॥
 सकल समय निज, रम्य स्वजावाचरण सदा ॥
 अन्वय रिद्धि समृद्ध हमारे. क्युं कर सुंटे जड
 दांत्यादिक हम संगे खेले, प्रशमरति
 समदा ॥ ३ ॥ जवलग निज पदमें
 तवलग ममता जई दुःखदा ॥ अपनी
 खेले निधि, रंगे लगी सुमता सुखदा ॥
 नये जिन वचन विचारे, तत्त्व सुधारस
 रोग शोग परतंत्र न होवे, रहे

(३९९)

गे तुंहिज सिद्ध गुरु ॥ सकल शक्ति तुज बचने
 ॥ तो मुज छढ अति वीर्य खरुं ॥ क्या मन० ॥ ६ ॥
 क जाणुं ह्यायक देखुं, ह्यायक पंचाचरण चरुं ॥
 वचनामृत रस जल धारे, कपाय घुझाइ कब न
 ॥ क्या मन० ॥ ७ ॥ मन बच काय त्रियोग तुज
 ॥ सकल प्रमाद जय जीम हरुं ॥ तुम विण
 ॥ ५१ ॥ की आश तजी हम, शिवमगसैं पीठो न फिरुं
 ॥ क्या मन० ॥ ८ ॥ रुनुता ठत्र धरे शिर ऊपर, निस्पृह
 अमृत कलश जरुं ॥ चेतन चेतनता लहि पूरण,
 अष्ट करम हूणी कब न मरुं ॥ क्या मन० ॥ ९ ॥
 तृप्त जयो में तुज दरिशनतें, विषय विकारमें ना-
 ही परुं ॥ सहज रूप तुममें गति राखी, पण व्रत सुमति
 गुति धरुं ॥ क्या मन० ॥ १० ॥ विरती रती पावे
 अति मेरी, निज गुण केलि नहीं विसरुं ॥ परम
 आलंघन धाँह्य ग्रही मुज, अवर आलंघन आश हरुं
 ॥ क्या मन० ॥ ११ ॥ तुममें उसटे दुःखमन जाणी,
 मरम ठेदि तस शक्ति हरुं ॥ ममता राग द्वेष आ-
 दिककुं, काम कुतुहल चित्त न धरुं ॥ क्या मन० ॥
 ॥ १२ ॥ निज गुण पज्जवमय सवि वस्तु, धर्म शुक्ल शुचि
 ध्यान धरुं ॥ घाती घाती चार अनंतें, आतम संपत्ति

(४०१)

बहु विजावमां रे ॥ जागी० ॥ कुमत हवाले फटा-
ह धारी, मोह मदिरा निंद कुजावमां रे ॥ जागी०
५॥ जड संगे जडवत हो घेठे, क्रिया एकांत चहा-
वमां रे ॥ जागी० ॥ साध्य समिप निर्मल झगधारी,
झग ज्ञान चरण सुख आवमां रे ॥ जागी० ॥ ६ ॥
अक्षय ज्ञान समुद्र जेरे तव, वाणी स्याद्वाद
कहावमां ॥ जागी० ॥ शिव कमला मनसुख घर खेले,
तत्तापुर शांति जरावमां रे ॥ जागी० ॥ ७ ॥

॥ पद ॥ (७) ॥ गरबी ॥ आवजो आवजो
आवजोरे, काले वहेला निशाले आवजो ॥ एदेशी ॥

शिववर मन मंदिर आवजोरे, समकीत मित्त
साथे लावजो ॥ आवजो आवजो आवजोरे, शिववर
मन मंदिर आवजो ॥ आतम ज्ञाने समकित आवे,
मिथ्या मोह गमावजोरे ॥ शिव० ॥ विरति रति सुख
पावे दमारी, शुरू थिरता रंग जमावजोरे ॥ शिव० ॥ १
पंच प्रमाद तव जाशे उजाणी, कपायनुं मूल बला-
वजोरे ॥ शिव० ॥ ध्यान शुक्ल सुधारस पाने, केवल
ज्योति दिपावजोरे ॥ शिव० ॥ २ ॥ गुण सर्जंगि सही
जिव तारी, मोक्षेशी करणे मुहावजोरे ॥ शिव० ॥

(४०९)

प्रप निर्पाईए ॥ अनंत० ॥ ४ ॥ अघोध जाय दुःख
नसाय, अमित तृप्ति पाईए । कषाय अनख जय
बुझाय, मृगमद सुशांति पाईए ॥ अनंत० ॥ ५ ॥

॥ संपूर्ण ॥

॥ दोहरा ॥

जिन पद पूजे जे नरा, पूज्य परम पद पाय ॥
दर्शित जावित सुख लहे, कर्म कलंक नसाय ॥ १ ॥
शिष गिरिवर नर जे चढे, लहे शुद्धातम रूप ॥
अरह परह देखे नहीं, ते मूढे जव कूप ॥ २ ॥
उदासीनं शेरी चले, ईत उत झुष्टि निवार ॥
हुविध दया चूके नहीं, झुष्ट विकल्प निवार ॥ ३ ॥
दया न्याय शुज ज्ञान युत, जिन मारग लखि कोय ॥
ज्ञान दया शुज न्याय धर, शिव पावे नर सोय ॥ ४ ॥
स्यादवाद जिन मार्ग ठे, जाणे जेह सुजाण ॥
अनेकांत लखि तत्त्वने, मुनि पावे कल्याण ॥ ५ ॥
मंगल श्रीजिन वाण ठे, मंगल श्री जिन धर्म ॥
विष दया मंगल सदा, सेवि लहो शिव शर्म ॥ ६ ॥

• - •

•